

KOMISSION DIREKTIIVI 2006/73/EY,**annettu 10 päivänä elokuuta 2006,****Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan, 13 artiklan 10 kohdan, 18 artiklan 3 kohdan, 19 artiklan 10 kohdan, 21 artiklan 6 kohdan, 22 artiklan 3 kohdan ja 24 artiklan 5 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivissä 2004/39/EY vahvistetaan yhteisön rahoitusmarkkinoiden sääntelyjärjestelmän kehys. Sääntelyjärjestelmän piiriin kuuluvat muun muassa sijoituspalvelujen tarjontaan sekä soveltuvin osin myös oheispalvelujen tarjontaan ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen liittyvät sijoituspalveluyritysten toimintaedellytykset; tällaisia palveluja tarjoavien ja sijoitustoimintaa harjoittavien sijoituspalveluyritysten sekä säänneltyjen markkinoiden toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset; rahoitusvälineillä toteutettavia liiketoimia koskevat raportointivaatimukset sekä avoimuusvaatimukset säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otetuilla osakkeilla toteutettaville liiketoimille.
- (2) Ammattimaisesti sijoituspalveluja ja mahdollisesti oheispalveluja tarjoavien ja sijoitustoimintaa harjoittavien sijoituspalveluyritysten ja säänneltyjen markkinoiden toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia sääntelevään järjestelmään liittyvien täytäntöönpanosääntöjen olisi oltava direktiivin 2004/39/EY tavoitteen mukaisia. Niillä olisi varmistettava säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä toimivien sijoituspalveluyritysten luotettavuuden, asiantuntemuksen ja vakavaraisuuden korkea taso ja niitä olisi sovellettava yhdenmukaisesti.
- (3) On tarpeen täsmentää tällaisia palveluja tarjoavien tai tällaista toimintaa harjoittavien sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevat konkreettiset vaatimukset ja menettelyt. Erityisesti olisi säädettävä tehokkaista menettelyistä säännösten noudattamisen valvonnan, riskienhallinnan, asiakasvalitusten käsittelyn, henkilökohtaisten liiketoimien, ulkoistamisen sekä eturistiriitojen havaitsemisen, hallinnan ja niistä ilmoittamisen osalta.
- (4) Sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset ja toimiluvan myöntämisedellytykset olisi esitettävä yhtenä sääntökokonaisuutena, jolla varmistetaan direktiivin 2004/39/EY relevanttien säännösten yhdenmukainen soveltaminen. Tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyrityksillä on yhtäläinen pääsy yhtäläisiin ehdoin kaikille yhteisön markkinoille, ja toimilupamenettelyihin liittyvien rajatylittävän toiminnan esteiden poistamiseksi sijoituspalvelujen alalla.
- (5) Sijoitus- ja oheispalvelujen tarjoamisen sekä sijoitustoiminnan harjoittamisen edellytyksiä sääntelevän järjestelmän täytäntöönpanosäännösten olisi perustuttava järjestelmän lähtökohtana olevaan tavoitteeseen. Täytäntöönpanosäännöksillä olisi siis varmistettava yhdenmukaisesti sovellettava korkeatasoinen sijoittajansuoja ottamalla käyttöön selkeät normit ja vaatimukset, joilla säännellään sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaan välistä suhdetta. Toisaalta sijoittajansuojan osalta ja varsinkin annettaessa tietoja sijoittajille tai hankittaessa tietoja sijoittajilta otettava huomioon se, onko asiakkaana tai potentiaalisena asiakkaana yksityis-sijoittaja vai ammattimainen sijoittaja.
- (6) Säädöksen antaminen direktiivinä on tarpeen, jotta täytäntöönpanosäännöksiä voidaan mukauttaa vastaamaan eri jäsenvaltioiden markkinoiden ja oikeusjärjestelmien erityispiirteitä.
- (7) Jotta varmistetaan direktiivin 2004/39/EY eri säännösten yhdenmukainen soveltaminen, on tarpeen vahvistaa yhdenmukainen kokonaisuus sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä ja toimintaedellytyksiä koskevista vaatimuksista. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden ja toimivaltaisten viranomaisten ei pitäisi lisätä ylimääräisiä sitovia sääntöjä saattaessaan tässä direktiivissä annettuja säännöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltaessaan niitä, ellei tässä direktiivissä erikseen niin säädetä.
- (8) Poikkeustapauksissa jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava asettaa sijoituspalveluyrityksille täytäntöönpanosäännösten lisäksi muita vaatimuksia. Tämä käytäntö olisi kuitenkin rajattava vain tapauksiin, joissa lisävaatimukset vastaavat sellaisiin sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskeviin erityisriskeihin, myös rahoitusjärjestelmän vakautteen kohdistuviin riskeihin, joita yhteisön lainsäädännöllä ei ole riittävästi katettu, ja sen olisi oltava oikeasuhteinen.
- (9) Jäsenvaltioiden tämän direktiivin mukaisesti ylläpitämällä tai asettamalla lisävaatimuksilla ei pitäisi rajoittaa tai muutoin

⁽¹⁾ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/31/EY (EUVL L 114, 27.4.2006, s. 60).

vaikuttaa direktiivin 2004/39/EY 31 ja 32 artiklasta johtuviin sijoituspalveluyritysten oikeuksiin.

- (10) Jäsenvaltioiden tämän direktiivin soveltamispäivänä ylläpitämällä lisävaatimuksilla katettujen erityisriskien olisi oltava erityisen merkittäviä kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteelle, myös yritysten ja kuluttajien käyttäytymiselle kyseisillä markkinoilla. Tällaiset erityisriskit olisi arvioitava direktiivin 2004/39/EY ja sen yksityiskohtaisten täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti käyttöön otetun sääntelyjärjestelmän yhteydessä. Päätökset lisävaatimusten ylläpitämisestä olisi tehtävä ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisen direktiivin tavoitteet eli sijoituspalvelujen rajatylittävän tarjoamisen esteiden poistaminen yhdenmukaistamalla sijoituspalveluyritysten alkuperäistä toimilupaa ja toiminnan harjoittamista koskevat vaatimukset.
- (11) Sijoituspalveluyritysten koko, rakenne ja liiketoiminnan luonne poikkeavat tuntuvasti toisistaan. Sääntelyjärjestelmä olisi mukautettava tämän moninaisuuden tarpeisiin ja sen olisi samalla asetettava kaikille yrityksille soveltuvia sääntelyn perusvaatimuksia. Sääntelyn kohteena olevien yhteisöjen olisi noudatettava korkean tason velvoitteitaan ja suunniteltava ja toteutettava toimenpiteitä, jotka sopivat parhaiten juuri niiden liiketoiminnan luonteeseen ja olosuhteisiin.
- (12) Sääntelyjärjestelmä, johon sisältyy liikaa epävarmuustekijöitä sijoituspalveluyrityksille, voi kuitenkin heikentää niiden tehokkuutta. Toimivaltaisten viranomaisten odotetaan antavan tulkintaohjeita tämän direktiivin säännöksistä, erityisesti sen selventämiseksi, miten tämän direktiivin vaatimuksia sovelletaan käytännössä erityyppisiin yrityksiin ja eri olosuhteisiin. Tämänäyttöiset ei-sitovat ohjeet saattavat muun muassa selventää sitä, miten tämän direktiivin ja direktiivin 2004/39/EY säännöksiä sovelletaan markkinoiden kehittyessä. Komissio voi antaa tulkitsevissa tiedonannoissa tai muulla tavoin ohjeita tämän direktiivin ja direktiivin 2004/39/EY yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Lisäksi Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitea voi antaa ohjeita varmistaakseen, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat johdonmukaisesti tätä direktiiviä ja direktiiviä 2004/39/EY.
- (13) Direktiivin 2004/39/EY mukaiset toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset eivät vaikuta kansallisen lainsäädännön mukaan perustettuihin järjestelmiin, jotka koskevat sijoituspalveluyrityksissä työskentelevien henkilöiden rekisteröintiä.
- (14) Sovelletaessa tämän direktiivin säännöksiä, joissa edellytetään sijoituspalveluyrityksen ottavan käyttöön asianmukaiset riskienhallintaperiaatteet, soveltavan ja ylläpitävän niitä, sijoituspalveluyrityksen toimintaan, menettelyihin ja järjestelmiin liittyviin riskeihin olisi luettava ratkaisevan tärkeiden tai tärkeiden operatiivisten toimintojen tai sijoituspalvelujen tai -toiminnan ulkoistamiseen liittyvät riskit. Niiden olisi sisällettävä riskit, jotka liittyvät sijoituspalveluyrityksen ja palveluntarjoajan suhteeseen, ja mahdolliset riskit, joita aiheutuu silloin, kun monen sijoituspalveluyrityksen tai muun säännellyn yhteisön ulkoistettu toiminta on keskittynyt vain muutamille palveluntarjoajille.
- (15) Vaikka riskienhallinnasta ja säännösten noudattamisen valvonnasta vastaisi sama henkilö, tämä ei välttämättä vaaranna molempien toimintojen riippumatonta hoitamista. Pienten sijoituspalveluyritysten tapauksessa ei aina ole kohtuullista soveltaa ehtoja, joiden mukaan säännösten noudattamista valvovaan toimintoon osallistuvat henkilöt eivät saa osallistua valvonnan kohteena oleviin toimiin ja joiden mukaan tällaisille henkilöille maksettavan korvauksen määrittymenetelmän ei pitäisi vaarantaa henkilöiden objektiivisuutta. Tällaiset ehdot olisivat kuitenkin vain poikkeustilanteissa kohtuuttomia suurten sijoituspalveluyritysten tapauksessa.
- (16) Joissakin direktiivin 2004/39/EY säännöksissä edellytetään, että sijoituspalveluyritykset keräävät ja säilyttävät asiakkaisiin ja asiakkaille tarjottuihin palveluihin liittyviä tietoja. Jos näihin vaatimuksiin liittyy henkilötietojen keräämistä ja käsittelyä, sijoituspalveluyritysten olisi varmistettava, että ne noudattavat yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾.
- (17) Kun henkilön lukuun toteutetaan peräkkäisiä henkilökohtaisia liiketoimia kyseisen henkilön ennakoita antamien ohjeiden perusteella, tämän direktiivin mukaisia henkilökohtaisiin liiketoimiin liittyviä velvoitteita ei pitäisi soveltaa erikseen jokaiseen tällaiseen peräkkäiseen liiketoimeen, jos kyseessä olevat ohjeet pysyvät voimassa ja muuttumattomina. Vastaavasti velvoitteita ei pitäisi soveltaa tällaisten ohjeiden päättämiseen tai peruuttamiseen edellyttäen, että ohjeiden mukaisesti aikaisemmin hankittuja rahoitusvälineitä ei myydä samaan aikaan kun ohjeet päättyvät tai peruutetaan. Velvoitteita olisi kuitenkin sovellettava henkilökohtaiseen liiketoimeen tai saman henkilön lukuun toteutettujen peräkkäisten henkilökohtaisten liiketoimien alkaessa, jos ohjeita muutetaan tai jos annetaan uudet ohjeet.
- (18) Toimivaltaisten viranomaisten ei pitäisi asettaa sijoituspalvelujen tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista koskevan toimiluvan ehdoksi yleistä kieltoa yhden tai useamman ratkaisevan tärkeän tai tärkeän operatiivisen toiminnon tai sijoituspalvelujen tai -toiminnan ulkoistamiselle. Sijoituspalveluyritysten olisi saatava ulkoistaa tällaisia toimintoja, jos sijoituspalveluyrityksen ulkoistamisjärjestelyt täyttävät tietyt edellytykset.
- (19) Edellytyksistä ratkaisevan tärkeiden tai tärkeiden operatiivisten toimintojen tai sijoituspalvelujen tai -toiminnan ulkoistamiselle annettujen, tämän direktiivin säännösten mukaisesti sellaista ulkoistamista, jossa sijoituspalveluyrityksen toimintoja siirretään siinä määrin muille, että sijoituspalveluyrityksestä tulee pöytälaatikkoyhtiö, olisi

(¹) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

- pidettävä niiden edellytysten rikkomisena, jotka sijoituspalveluyrityksen on täytettävä saadakseen ja säilyttääkseen toimiluvan direktiivin 2004/39/EY 5 artiklan mukaisesti.
- (20) Sijoituspalvelujen tai -toiminnan tai ratkaisevan tärkeiden ja tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistaminen voidaan katsoa direktiivin 2004/39/EY 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten olennaiseksi muutokseksi. Jos tällaiset ulkoistamisjärjestelyt on tarkoitus ottaa käyttöön sen jälkeen kun sijoituspalveluyritykselle on myönnetty toimilupa direktiivin 2004/39/EY II osaston I luvun säännösten mukaisesti, järjestelyistä olisi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle direktiivin 2004/39/EY 16 artiklan 2 kohdan sitä edellyttäessä.
- (21) Sijoituspalveluyritysten edellytetään tämän direktiivin nojalla ilmoittavan ennakolta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle yksityisasiakkaiden salkkujen hoidon ulkoistamisjärjestelyistä, joita ne aikovat toteuttaa kolmannessa maassa sijaitsevan palveluntarjoajan kanssa, jos tiettyjä erityisedellytyksiä ei täytetä. Toimivaltaisten viranomaisten ei kuitenkaan edellytetä antavan lupaa tai muulla tavoin hyväksyvän tällaista järjestelyä tai sen ehtoja. Ilmoituksen tarkoituksena on ennemminkin varmistaa, että toimivaltaisella viranomaisella on tarvittaessa mahdollisuus puuttua asiaan. Sijoituspalveluyrityksen vastuulla on neuvotella, ilman toimivaltaisen viranomaisen muodollista toimintaa, ulkoistamisjärjestelyn ehdot ja varmistaa, että ehdot ovat tästä direktiivistä ja direktiivistä 2004/39/EY johtuvien velvoitteiden mukaisia.
- (22) Sääntelyn läpinäkyvyyden varmistamiseksi ja asianmukaisen oikeusvarmuuden tason tarjoamiseksi sijoituspalveluyrityksille tässä direktiivissä edellytetään, että kaikki toimivaltaiset viranomaiset julkistavat toimintaperiaatteensa, jotka koskevat kolmannessa maassa sijaitsevan palveluntarjoajan kanssa toteutettavia yksityisasiakkaiden salkunhoidon ulkoistamisjärjestelyjä. Tällaisessa selvityksessä on annettava esimerkkejä tapauksista, joissa toimivaltaisen viranomaisen ei todennäköisesti vastusta tällaista ulkoistamisjärjestelyä, ja siinä on selitettävä, miksi ulkoistamisen ei pitäisi tällöin vaikuttaa yrityksen kykyyn noudattaa tämän direktiivin mukaisia ulkoistamista koskevia yleisiä edellytyksiä. Toimivaltaisen viranomaisen olisi selvityksessään aina perusteltava, miksi ulkoistaminen ei kyseessä olevissa tapauksissa estä viranomaisen tehokasta pääsyä kaikkeen sellaiseen ulkoistettua palvelua koskevaan tietoon, jonka viranomaisen tarvitsee hoitaakseen lakisääteiset tehtävänsä kyseisen sijoituspalveluyrityksen osalta.
- (23) Jos sijoituspalveluyritys säilyttää asiakkaan lukuun hallussapitämänsä varat hyväksytyssä rahamarkkinarahastossa, kyseisestä rahamarkkinarahastosta olevia osuuksia olisi säilytettävä asiakkaille kuuluvien rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä vaatimuksia noudattaen.
- (24) Eturistiriidan aiheuttaviksi olosuhteiksi olisi katsottava tilanteet, joissa eturistiriita syntyy sijoituspalveluyrityksen etujen tai tiettyjen sijoituspalveluyritykseen tai samaan ryhmään sidoksissa olevien henkilöiden ja sijoituspalveluyritykselle suhteessa asiakkaisiin syntyvien velvoitteiden välillä; tai kahden tai useamman sen asiakkaan, joille sijoituspalveluyrityksellä on velvoitteita, toisistaan poikkeavien etujen välillä. Tässä yhteydessä ei yksinomaan riitä, että sijoituspalveluyritys voi saada etua, jos asiakkaalle ei samalla voi aiheutua haittaa, tai että yksi asiakas, jota kohtaan sijoituspalveluyrityksellä on velvoitteita, voi saada voittoa tai välttää tappion, jos samalla ei voida aiheuttaa tappiota toiselle tällaiselle asiakkaalle.
- (25) Eturistiriitoja olisi säänneltävä ainoastaan silloin, kun sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoaja sijoituspalveluyritys. Tässä suhteessa asiakkaan asemalla ei ole merkitystä eli sillä, onko kyseessä yksityisasiakas, ammattimainen asiakas vai hyväksyttävä vastapuoli.
- (26) Noudattaessaan direktiivistä 2004/39/EY johtuvaa velvoitettaan laatia eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet, joissa osoitetaan olosuhteet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa eturistiriidan, sijoituspalveluyrityksen olisi otettava erityisesti huomioon sijoitustutkimus ja -neuvonta, kaupankäynti omaan lukuun, salkunhoito ja yritysrahoitus-toiminta, myös arvopapereiden merkintä tai myynti niiden liikkeeseenlaskun yhteydessä sekä yritysten sulautumista ja yritysostoja koskeva neuvonta. Erityisen huomion kiinnittäminen on asianmukaista varsinkin silloin, kun sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyritykseen määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sidoksissa oleva henkilö harjoittaa kahta tai useampaa näistä toiminnoista.
- (27) Sijoituspalveluyritysten olisi pyrittävä tunnistamaan ja hallitsemaan niiden eri liiketoimintalohkoista ja niiden ryhmän toiminnasta syntyvät eturistiriidat kattavien toimintaperiaatteiden avulla. Sen, että sijoituspalveluyritys julkistaa eturistiriitansa, ei pitäisi vapauttaa yritystä direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 3 kohdan mukaisesta velvoitteesta ylläpitää ja käyttää tehokkaita toiminta- ja hallintajärjestelyjä. Vaikka tietyt eturistiriitatilanteet on annettava tiedoksi direktiivin 2004/39/EY 18 artiklan 2 kohdan nojalla, liiallinen tiedoksianto ilman asianmukaista harkintaa siitä, miten eturistiriitoja voidaan hallita, ei kuitenkaan ole sallittua.
- (28) Sijoitustutkimuksen pitäisi olla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta sijoitussuosittelun asianmukaisen esittämisen ja eturistiriitoja koskevien tietojen julkistamisen osalta 22 päivänä joulukuuta 2003 annetussa komission direktiivissä 2003/125/EY⁽¹⁾ suositukseksi määriteltyjen tietojen alaryhmä, mutta sitä sovelletaan direktiivissä 2004/39/EY määriteltyihin rahoitusvälineisiin. Näin määritellyn tyyppiin suosituksiin, jotka eivät ole tässä direktiivissä määri-

(¹) EUVL L 339, 24.12.2003, s. 73.

telyä sijoitustutkimusta, sovelletaan kuitenkin direktiivin 2003/125/EY säännöksiä sijoitus-suositusten asianmukaisesta esittämisestä ja eturistiriitoja koskevien tietojen julkistamisesta.

- (29) Toimenpiteiden ja järjestelyjen, joita sijoituspalveluyritys toteuttaa hallitakseen eturistiriitoja, jotka saattavat aiheuttaa sijoitustutkimuksena esitettävän aineiston laatimisesta ja levittämisestä, pitäisi soveltua rahoitusanalyttikkojen ja heidän laatimansa sijoitustutkimuksen objektiivisuuden ja riippumattomuuden suojaamiseen. Näillä toimenpiteillä ja järjestelyillä pitäisi varmistaa, että rahoitusanalyttikot ovat riittävän riippumattomia niiden henkilöiden eduista, joiden vastuualueiden tai liiketoimintaetujen voidaan kohtuudella katsoa olevan ristiriidassa niiden henkilöjen etujen kanssa, joille sijoitustutkimus levitetään.
- (30) Henkilöihin, joiden vastuualueiden tai liiketoimintaetujen voidaan kohtuudella katsoa olevan ristiriidassa niiden henkilöiden etujen kanssa, joille sijoitustutkimus levitetään, pitäisi lukea yritysrahoitustoiminnan henkilöstö ja myyntiin tai kaupankäyntiin asiakkaiden tai sijoituspalveluyrityksen lukuun osallistuvat henkilöt.
- (31) Poikkeuksellisiin olosuhteisiin, joissa rahoitusanalyttikot ja muut sijoituspalveluyritykseen sidoksissa olevat sijoitustutkimuksen laatimiseen osallistuvat henkilöt voivat toteuttaa ennakkolta annetun kirjallisen suostumuksen saatuaan henkilökohtaisia liiketoimia tutkimuksen kohteena olevilla rahoitusvälineillä, pitäisi lukea olosuhteet, joissa rahoitusanalyttikon tai toisen henkilön on henkilökohtaisista taloudellisiin ongelmiin liittyvistä syistä realisoitava positio.
- (32) Sijoitustutkimusta koskevissa säännöksissä tarkoitetuksi kannustimeksi ei pitäisi katsoa pieniä lahjoja tai vieraanvaraisuutta, jotka alittavat sijoituspalveluyrityksen soveltamissa eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa täsmennetyt ja asiakkaiden saataville näistä toimintaperiaatteista annetussa yhteenvedossa mainitun tason.
- (33) Sijoitustutkimuksen levittämistä asiakkaille tai yleisölle koskevan käsitteen ei pitäisi sisältää tietojen levittämistä yksinomaan sen ryhmän henkilöille, johon sijoituspalveluyritys kuuluu.
- (34) Voimassa olevina suosituksina olisi pidettävä sellaisia sijoitustutkimukseen sisältyviä suosituksia, joita ei ole peruutettu ja joiden voimassaolo ei ole päättynyt.
- (35) Kolmannen osapuolen laatiman sijoitustutkimuksen olennaisen muuttamiseen olisi sovellettava samoja vaatimuksia kuin sijoitustutkimuksen laatimiseen.
- (36) Rahoitusanalyttikkojen ei pitäisi osallistua muuhun toimintaan kuin sijoitustutkimusten laatimiseen, jos kyseinen henkilö ei voisi säilyttää objektiivisuuttaan tällaisen osallistumisen vuoksi. Osallistumista seuraavanlaiseen toimintaan olisi pidettävä yleensä yhteensopimattomana kyseisen henkilön objektiivisuuden säilyttämisen kanssa: osallistuminen investointipankkitoimintaan kuten yritysrahoitustoimintaan ja arvopaperien merkintään, osallistuminen

uusien yritysten tai uusien rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskujen markkinointitilaisuuksiin tai osallistuminen muulla tavoin liikkeeseenlaskijan markkinoinnin valmisteluun.

- (37) Tässä direktiivissä suositellaan, että sijoitustutkimusten laatijat, jotka eivät ole sijoituspalveluyrityksiä, harkitsivat sisäisten toimintaperiaatteiden ja -menettelyjen käyttöön ottamista sen varmistamiseksi, että myös ne noudattavat tässä direktiivissä säädettyjä periaatteita sijoitustutkimuksen riippumattomuuden ja objektiivisuuden suojaamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta sijoitustutkimusten laatimista tai levittämistä koskevien tämän direktiivin säännösten soveltamista.
- (38) Tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, myös henkilökohtaisiin liiketoimiin, sijoitustutkimuksesta tietäen toteutettuun kaupankäyntiin ja sijoitustutkimuksen laatimiseen ja levittämiseen liittyviä vaatimuksia, sovelletaan sen vaikuttamatta muihin direktiivin 2004/39/EY ja sisäpiiri-kaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY⁽¹⁾ vaatimuksiin ja näiden direktiivien täytäntöönpanotoimenpiteisiin.
- (39) Kannustimia koskevia tämän direktiivin säännöksiä sovellettaessa olisi katsottava, että sijoituspalveluyrityksen sijoitusneuvonnasta tai yleisistä suosituksista saama palkkio parantaa asiakkaalle annetun sijoitusneuvonnan laatua silloin, kun palkkion vastaanottaminen ei vaikuta neuvonnan tai suositusten objektiivisuuteen.
- (40) Tässä direktiivissä sallitaan, että sijoituspalveluyritykset voivat antaa tai vastaanottaa tietyn tyyppisiä kannustimia ainoastaan määrätyn ehdoin ja edellyttäen, että ehdot annetaan tiedoksi asiakkaalle tai annetaan asiakkaalle tai henkilölle asiakkaan lukuun tai näiden toimesta.
- (41) Tässä direktiivissä edellytetään, että muita sijoituspalveluja kuin sijoitusneuvontaa uusille yksityisasiakkaille tarjoavat sijoituspalveluyritykset tekevät asiakkaan kanssa kirjallisen perussopimuksen, jossa vahvistetaan sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan keskeiset oikeudet ja velvoitteet. Direktiivissä ei kuitenkaan aseteta muita velvoitteita sijoituspalvelujen tai oheispalvelujen tarjoamisesta tehtävien sopimusten muodon, sisällön tai toteuttamisen osalta.
- (42) Tässä direktiivissä säädetään ainoastaan sellaiset mainontaa koskevat vaatimukset, jotka liittyvät direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun velvoitteeseen, jonka mukaan asiakkaille annetaan tiedon, myös mainonnan, pitäisi olla asiallista ja selkeää eikä se saisi olla harhaanjohtavaa.
- (43) Missään tämän direktiivin säännöksissä ei edellytetä, että toimivaltaisten viranomaisten olisi hyväksyttävä mainonnan sisältö ja muoto. Missään sen säännöksessä ei tätä kuitenkaan estetäkään, kunhan tällainen ennakkohyväksyntä perustuu ainoastaan sen direktiivistä 2004/39/EY

⁽¹⁾ EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.

johtuvan velvoitteen noudattamiseen, jonka mukaan asiakkaille annetun tiedon, myös mainonnan, pitäisi olla asiallista ja selkeää eikä se saisi olla harhaanjohtavaa.

- (44) Olisi asetettava asianmukaiset ja oikeasuhteiset tiedonantovaatimukset, joissa otetaan huomioon asiakkaan ammattimaisuuden aste. Direktiivin 2004/39/EY tarkoituksena on varmistaa sijoittajansuojan ja sijoituspalveluyrityksille asetettujen tiedonantovelvollisuuksien välinen tasapaino. Tämän vuoksi on aiheellista, että tämän direktiivin sisältämät ammattimaisiin asiakkaisiin sovellettavat erityiset tiedonantovaatimukset ovat lievempiä kuin yksityisasiakkaisiin sovellettavat vaatimukset. Ammattimaisten asiakkaiden pitäisi itse pystyä harvoja poikkeustilanteita lukuun ottamatta selvittämään, mitä tietoja ne tarvitsevat voidakseen tehdä perustellun sijoituspäätöksen, ja pyytää sijoituspalveluyritystä antamaan kyseiset tiedot. Jos tällaiset tiedonantopyynnöt ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia, sijoituspalveluyritysten olisi annettava lisätietoja.
- (45) Sijoituspalveluyritysten olisi annettava asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen riittävät tiedot rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin sijoittamiseen liittyvistä riskeistä, jotta asiakkaat voivat tehdä jokaisen sijoituspäätöksen asianmukaisten tietojen pohjalta. Näiden tietojen yksityiskohtaisuuden taso voi vaihdella sen mukaan, luokitellaanko asiakas yksityisasiakkaaksi vai ammattimaiseksi asiakkaaksi, ja tarjottavien rahoitusvälineiden luonteen ja niiden riskiprofiilin mukaan, mutta tietojen ei pitäisi koskaan olla niin yleisiä, että jotakin olennaista jää ilmoittamatta. Eräiden rahoitusvälineiden osalta voi riittää pelkästään rahoitusvälineisiin viittaava tieto, mutta toisten rahoitusvälineiden osalta tietojen on oltava tuotekohtaisia.
- (46) Edellytyksiä, jotka sijoituspalveluyritysten asiakkaille ja potentiaalisille asiakkaille antaman tiedon on täytettävä ollakseen asiallista, selkeää ja ei-harhaanjohtavaa, olisi sovellettava yksityisasiakkaalle tarkoitettuun aineistoon asianmukaisella ja oikeasuhteisella tavalla ja ottamalla huomioon esimerkiksi viestintäkanava ja tieto, joka asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on tarkoitus antaa. Etenkään ei ole aiheellista soveltaa tällaisia edellytyksiä sellaiseen mainontaan, joka koostuu ainoastaan yhdestä tai useammasta seuraavasta tiedosta: yrityksen nimi, logo tai muu yritykseen liittyvä kuva, yhteystiedot ja viittaava yrityksen tarjoamiin sijoituspalvelulajeihin tai sen perimiin maksuihin ja palkkioihin.
- (47) Direktiivin 2004/39/EY ja tämän direktiivin mukaisesti tietoa olisi pidettävä harhaanjohtavana, jos sillä on taipumus johtaa harhaan henkilöä tai henkilöitä, joille tieto on osoitettu tai jotka sen todennäköisesti vastaanottavat riippumatta siitä, pitääkö tiedon antanut henkilö tietoa harhaanjohtavana tai onko se sellaiseksi tarkoitettu.
- (48) Määrittäessään, milloin tieto katsotaan annetuksi hyvissä ajoin ennen tässä direktiivissä säädettyä ajankohtaa, sijoituspalveluyrityksen olisi myös kiinnitettävä huomiota asiakkaan tarpeeseen saada riittävästi aikaa tiedon lukemiseen ja ymmärtämiseen ennen sijoituspäätöksen tekemistä, kun otetaan huomioon tilanteen kiireellisyys ja asiakkaan tarvitsema aika tietyn saamansa tiedon sisäistämiseksi ja siihen reagoimiseksi. Asiakas tarvitsee todennäköisesti vähemmän aikaa tutustuakseen tietoihin, jotka koskevat yksinkertaista tai vakiomuotoista tuotetta tai palvelua tai sellaista tuotetta tai palvelua, joka on asiakkaan jo aiemmin hankkiman tuotteen tai palvelun kaltainen, kuin tutustuakseen tietoihin, jotka koskevat monimutkaisempaa tai asiakkaalle vierasta tuotetta tai palvelua.
- (49) Tässä direktiivissä sijoituspalveluyrityksiä ei veloiteta antamaan viipymättä ja samanaikaisesti kaikkia vaadittuja tietoja sijoituspalveluyrityksestä, rahoitusvälineistä, kuluista ja liitännäisistä veloituksista tai asiakkaan rahoitusvälineiden tai varojen suojaamisesta, jos ne noudattavat yleistä velvollisuuttaan antaa kyseiset tiedot hyvissä ajoin ennen tässä direktiivissä säädettyä ajankohtaa. Jos kyseinen tieto annetaan asiakkaalle hyvissä ajoin ennen palvelujen tarjoamista, tässä direktiivissä sijoituspalveluyrityksiä ei veloiteta siihen, että tieto olisi annettava erikseen osana mainontaa tai sisällytettävä asiakassopimukseen.
- (50) Jos sijoituspalveluyrityksen edellytetään antavan tietoa asiakkaalle ennen palvelun tarjoamista, jokaista samalla rahoitusvälinelajilla toteutettua liiketoimea ei pitäisi katsoa uuden tai erilaisen palvelun tarjoamiseksi.
- (51) Jos salkunhoitopalveluja tarjoavan sijoituspalveluyrityksen edellytetään antavan yksityisasiakkaalle tai potentiaalisille yksityisasiakkaalle tietoa rahoitusvälinelajeista, jotka voivat sisältyä asiakassalkkuun, ja liiketoimilajeista, joita tällaisilla rahoitusvälineillä voidaan toteuttaa, tällaisessa tiedossa olisi erikseen mainittava, annetaanko sijoituspalveluyritykselle valtuutus sijoittaa rahoitusvälineisiin, joita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi säännöllisillä markkinoilla, johdannaisiin, epälikvideihin tai erittäin volatiileihin rahoitusvälineisiin, tai toteuttaa lyhyeksi myyjettä, ostoja lainavaroilla, arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia tai liiketoimia, joihin liittyy vakuusvajemaksuja, vakuuksien tallettamista tai valuuttakurssiriskiä.
- (52) Kun sijoituspalveluyritys antaa asiakkaalle jäljennöksen esitteestä, joka on laadittu ja julkaistu arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 4 päivänä marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY⁽¹⁾ mukaisesti, tätä ei pitäisi rinnastaa siihen, että sijoituspalveluyritys antaa tietoa asiakkaalle toiminnan harjoittamisen edellytyksistä annettujen direktiivin 2004/39/EY niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat tiedon laatua ja sisältöä, jos yritys ei kyseisen direktiivin nojalla vastaa esitteessä annetuista tiedoista.

(1) EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64.

- (53) Kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskeviin tietoihin, jotka sijoituspalveluyrityksen on annettava yksityisasiakkaalle, sisältyvät tiedot sijoituspalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tai muun tarjottuun rahoitusvälineeseen liittyvän sopimuksen maksujärjestelyistä ja sopimuksen täyttämistä. Tässä yhteydessä maksujärjestelyt ovat yleensä merkityksellisiä silloin, kun rahoitusvälinettä koskeva sopimus päättyy käteissuoritukseen. Sopimuksen täyttämistä koskevat järjestelyt ovat yleensä merkityksellisiä silloin, kun rahoitusväline edellyttää sopimuksen päättymisen yhteydessä osakkeiden, joukkovelkakirjojen, optiodistuksen, jalometalliharkon tai muun rahoitusvälineen tai hyödykkeen toimittamista.
- (54) Neuvoston direktiivin 85/611/ETY soveltamisalaan kuuluvien yhteissijoitusyritysten osalta tämän direktiivin tarkoituksena ei ole säännellä arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 20 päivänä joulukuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY⁽¹⁾ 28 artiklassa määritellyn yksinkertaistetun esitteen sisältöä. Tämän direktiivin täytäntöönpanon ei pitäisi edellyttää tietojen lisäämistä yksinkertaistettuun esitteeseen.
- (55) Yksinkertaistetussa esitteessä annetaan riittävät tiedot yhteissijoitusyritykseen itseensä liittyvistä kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Yhteissijoitusyritysten osuuksia markkinoivien sijoituspalveluyritysten olisi kuitenkin annettava asiakkailleen lisätietoja kaikista muista kuluista ja liitännäisistä veloituksista, jotka liittyvät sijoituspalveluyritysten tarjoamiin yhteissijoitusyritysten osuuksia koskeviin sijoituspalveluihin.
- (56) On tarpeen säätää eri säännökset direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun soveltavuustestin ja saman direktiivin 19 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun asianmukaisuustestin soveltamiseksi. Näitä arviointia sovelletaan eri sijoituspalveluihin, ja niiden tarkoitus ja ominaisuudet poikkeavat toisistaan.
- (57) Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohtaa sovellettaessa voi olla, että liiketoimi ei sovellu asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle siihen liittyviä rahoitusvälineitä koskevien riskien, liiketoimilajin, toimeksiannon ominaisuuksien tai kaupankäynnin toteutusvälin vuoksi. Sellaisten liiketoimien sarja, jotka erikseen tarkasteltuina saattavat olla soveltuvia, ei ehkä sovellu asiakkaalle, jos kaupankäyntisuositus tai -päätökset tehdään toteutusvälillä, joka ei ole asiakkaan parhaan edun mukainen. Salkunhoidon tapauksessa saattaa myös olla, että liiketoimi ei sovellu asiakkaalle, jos se johtaisi asiakkaalle soveltumattomaan salkkuun.
- (58) Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohdan mukaisesti sijoituspalveluyrityksen edellytetään arvioivan sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden soveltuvuutta asiakkaalle vain tarjotessaan tälle sijoitusneuvontaa tai salkunhoitopalveluja. Muiden sijoituspalvelujen tapauksessa sijoituspalveluyrityksen edellytetään kyseisen direktiivin 19 artiklan 5 kohdan nojalla arvioivan sijoituspalvelun tai -tuotteen
- asianmukaisuutta asiakkaan kannalta ja vain silloin, kun tuotetta ei tarjota kyseisen direktiivin 19 artiklan 6 kohdan (jota sovelletaan yksinkertaisiin tuotteisiin) mukaisesti pelkästään toteuttamalla toimeksianto.
- (59) Sovelletaessa tämän direktiivin säännöksiä, joissa edellytetään sijoituspalveluyritysten arvioivan tarjottujen tai kysytyjen sijoituspalvelujen tai -tuotteiden asianmukaisuutta, olisi syytä olettaa, että tiettyyn tuote- tai palvelulajiin liittyvään kaupankäyntiin ennen direktiivin 2004/39/EY soveltamispäivää osallistuvalla asiakkaalla on riittävästi kokemusta ja tietoa ymmärtää kyseiseen tuotteeseen tai sijoituspalveluun liittyvät riskit. Jos asiakas aloittaa tämän tyyppisen kaupankäynnin sijoituspalveluyritysten tarjoamien palvelujen välityksellä kyseisen direktiivin soveltamispäivän jälkeen, sijoituspalveluyrityksen ei tarvitse tehdä uutta arviointia jokaisesta erillisestä liiketoimesta. Se täyttää kyseisen direktiivin 19 artiklan 5 kohdasta johtuvan veloitteensa, jos se tekee tarvittavan soveltuvuuden arvioinnin ennen palvelujen aloittamista.
- (60) Salkunhoitajan asiakkaalle esittämää suositusta, pyyntöä tai neuvua, jonka perusteella asiakkaan olisi annettava salkunhoitajalle valtuutus tai muutettava sitä määrittääkseen salkunhoitajan harkintavallan rajat, olisi pidettävä direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna suosituksena.
- (61) Kun määritetään, olisiko yksinkertaiseksi tuotteeksi katsottava sellainen osuus yhteissijoitusyrityksessä, joka ei täytä direktiivin 85/611/ETY vaatimuksia mutta jota on annettu lupa markkinoida yleisölle, olosuhteiksi, joissa arvonnäyritysjärjestelmä on liikkeeseenlaskijasta riippumaton, olisi katsottava myös sellaiset olosuhteet, joissa järjestelmää valvoo säilytysyhteisö, jota säännellään jossakin jäsenvaltiossa säilytyspalvelujen tarjoajana.
- (62) Tässä direktiivissä ei edellytetä, että toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät sijoituspalveluyrityksen ja sen yksityisasiakkaiden välisen perussopimuksen sisällön. Direktiivissä ei kuitenkaan myöskään estetä tätä, kunhan tällainen hyväksyntä perustuu ainoastaan siihen, että sijoituspalveluyritys noudattaa direktiivistä 2004/39/EY johtuvia veloitteita toimia rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaiden etujen mukaisesti ja säilyttää tietoja, jotka koskevat sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaiden oikeuksia ja veloitteita, sekä noudattaa muita ehtoja, joiden mukaisesti sijoituspalveluyritys tarjoaa palveluja asiakkailleen.
- (63) Sijoituspalveluyrityksen kirjaamia ja säilyttämiä tietoja koskevia vaatimuksia olisi mukautettava liiketoimintamuodon sekä sijoituspalvelujen ja -toiminnan laajuuden perusteella edellyttäen, että direktiivistä 2004/39/EY ja tästä direktiivistä johtuvat veloitteet tietojen kirjaamiseksi ja säilyttämiseksi täytetään. Salkunhoitoon liittyvän raportointivelvollisuuden osalta ehdollisia vastuita koskevana liiketoimena pidetään liiketoimea, johon liittyy asiakkaalle aiheutuva tosiasiallinen tai ehdollinen maksuvelvoite, joka ylittää rahoitusvälineen hankintakustannukset.

⁽¹⁾ EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2005/1/EY (EUVL L 79, 24.3.2005, s. 9).

- (64) Asiakasraportointia koskevia säännöksiä sovellettaessa viittauksen toimeksiantotyyppiin olisi ymmärrettävä viittaavan siihen, onko kyseessä rahahintatoimeksianto, markkina-toimeksianto tai muu erityinen toimeksiantotyyppi.
- (65) Sovellettaessa asiakasraportointisäännöksiä viittaus toimeksiannon luonteeseen olisi ymmärrettävä viittauksena toimeksiantoon merkitä arvopapereita, toteuttaa optio tai vastaavanlaisen asiakastoimeksiantoon.
- (66) Laatiessaan toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti sijoituspalveluyrityksen olisi määritettävä kyseisen direktiivin 21 artiklan 1 kohdassa mainittujen tekijöiden tärkeysjärjestys tai ainakin otettava käyttöön menettely näiden tekijöiden tärkeysjärjestyksen määrittämiseksi, jotta se voi tarjota parhaan mahdollisen tuloksen asiakkailleen. Noudattaakseen näitä periaatteita sijoituspalveluyrityksen olisi valittava toteuttamispaikat, joiden avulla se voi saada jatkuvasti parhaan mahdollisen tuloksen asiakastoimeksiantojen toteuttamisesta. Sijoituspalveluyrityksen olisi noudatettava toteuttamispolitiikkaansa jokaisessa toteuttamassaan asiakastoimeksiannossa saavuttaakseen asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen kyseisen politiikan mukaisesti. Direktiivistä 2004/39/EY johtuvaa velvoitetta toteuttaa kaikki kohtuulliset toimenpiteet asiakastoimeksiantojen toteuttamiseksi siten, että saavutetaan asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, ei pitäisi ymmärtää niin, että sijoituspalveluyrityksen olisi sisällytettävä toteuttamispolitiikkaansa kaikki saatavilla olevat toteuttamispaikat.
- (67) Jotta varmistetaan, että sijoituspalveluyritys saavuttaa asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen yksityis-sijoittajan toimeksiantoa toteuttaessaan, kun asiakas ei ole antanut erityisohjeita, sijoituspalveluyrityksen olisi otettava huomioon kaikki seikat, joiden avulla se pystyy saavuttamaan parhaan mahdollisen tuloksen kokonaisuorituksen kannalta, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista. Nopeutta, liiketoimen toteuttamisen ja suorituksen todennäköisyyttä, toimeksiannon suuruutta ja luonnetta, markkinavaikutusta ja muita toimeksiannon toteuttamiseen liittyviä implisiittisiä kustannuksia voidaan pitää välittömiä hinta- ja kustannustekijöitä merkittävimpinä ainoastaan silloin, kun ne ovat ratkaisevan tärkeitä yksityisasiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi kokonaisuoritusta tarkasteltaessa.
- (68) Kun sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannon asiakkaalta saatujen erityisohjeiden perusteella, sen olisi katsottava täyttäneen parasta toteutusta koskevan veloitteensa ainoastaan toimeksiannon sen osan tai tekijän osalta, johon asiakkaan ohjeet liittyvät. Vaikka asiakas on antanut erityisohjeet, jotka kattavat toimeksiannon osan tai siihen sisältyvän tekijän, tämän ei pitäisi katsoa vapauttavan sijoituspalveluyritystä parhaan toteutuksen veloitteestaan minkään muun sellaisen asiakastoimeksiannon osan tai siihen sisältyvän tekijän osalta, jotka eivät ole tällaisten ohjeiden kohteena. Sijoituspalveluyrityksen ei pitäisi yrittää kannustaa asiakasta, ehdottamalla suoraan tai epäsuorasti ohjeen sisältöä asiakkaalle, antamaan sijoituspalveluyritykselle ohjeita, joiden mukaan toimeksianto on toteutettava tietyllä tavalla, jos voidaan kohtuudella odottaa, että sijoituspalveluyrityksen pitäisi tietää tämän suuntaisen ohjeen johtavan siihen, että sijoituspalveluyritys ei saavuta kyseisen asiakkaan kannalta parasta tulosta. Tämän ei kuitenkaan pitäisi estää sitä, että sijoituspalveluyritys voi pyytää asiakasta valitsemaan kahden tai useamman nimetyn kauppapaikan välillä, jos kyseiset kauppapaikat ovat sijoituspalveluyrityksen toimeksiantojen toteuttamispolitiikan mukaisia.
- (69) Kun sijoituspalveluyritys käy asiakkaiden kanssa kauppaa omaan lukuunsa, tätä olisi pidettävä asiakastoimeksiantojen toteuttamisena, ja tämän vuoksi sen olisi kuuluttava direktiivin 2004/39/EY ja tämän direktiivin ja erityisesti parasta toteutusta koskevien veloitteiden soveltamisalaan. Jos sijoituspalveluyritys kuitenkin esittää asiakkaalle hintatarjouksen ja kyseinen hintatarjous täyttäisi direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohdasta johtuvat sijoituspalveluyrityksen veloitteet, jos sijoituspalveluyritys toteuttaisi hintatarjouksen sen esittämisajankohtana, sijoituspalveluyritys täyttää nämä samat veloitteet, jos se toteuttaa hintatarjouksensa sen jälkeen, kun asiakas on hyväksynyt sen edellyttäen, että hintatarjous ei ole selvästi vanhentunut, kun otetaan huomioon muuttuvat markkinaolosuhteet ja tarjouksen tekemisen ja hintatarjouksen hyväksymisen välinen aika.
- (70) Velvoitetta parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseen asiakastoimeksiantoja toteutettaessa sovelletaan kaikkiin rahoitusvälinelajeihin. Kun kuitenkin otetaan huomioon markkinarakenteiden ja rahoitusvälineiden rakenteiden erot, voi olla vaikea löytää ja soveltaa sellaista parhaaseen toteutukseen liittyvää yhdenmukaista standardia ja menettelyä, joka olisi asianmukainen ja toimiva kaikkien rahoitusvälineiden kohdalla. Parasta toteutusta koskevia veloitteita olisi tämän vuoksi sovellettava siten, että otetaan huomioon eri olosuhteet, jotka liittyvät tiettyjä rahoitusvälinelajeja koskevien toimeksiantojen toteuttamiseen. Esimerkiksi asiakaskohtaiseen OTC-rahoitusvälineeseen liittyvät liiketoimet, joissa on kyse asiakkaan ja sijoituspalveluyrityksen toimintaolosuhteisiin räätälöidystä ainutkertaisesta sopimussuhteesta, eivät välttämättä ole parasta toteutusta ajatellen vertailukelpoisia sellaisten liiketoimien kanssa, jotka liittyvät osakekauppaan keskitetyillä toteuttamispaikoilla.
- (71) Määritettäessä parasta toteutusta yksityisasiakkaiden toimeksiantojen osalta toteuttamiseen liittyvien kulujen olisi sisällettävä asiakkaalta veloittavia sijoituspalveluyrityksen omia palkkioita tai maksuja vain rajoitetusti tapauksissa, joissa toimeksianto voidaan toteuttaa sijoituspalveluyrityksen toteuttamispolitiikan mukaan useammassa kuin yhdessä toteuttamispaikassa. Tällaisissa tapauksissa sijoituspalveluyrityksen omat palkkiot ja maksut, jotka se veloittaa toimeksiannon toteuttamisesta kussakin kyseeseen tulevassa toteuttamispaikassa, olisi otettava huomioon arvioitaessa ja verrattaessa asiakkaan kannalta tuloksia, jotka saavutettaisiin toimeksiannon toteuttamisesta kussakin näistä toteuttamispaikoista. Tarkoituksena ei ole kuitenkaan edellyttää, että sijoituspalveluyrityksen olisi verrattava tuloksia, jotka asiakkaan kannalta saavutettaisiin sijoituspalveluyrityksen oman toteuttamispolitiikan ja sen veloitettamien omien palkkioiden ja maksujen perusteella, sellaisiin tuloksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys voisi saavuttaa

samalle asiakkaalle noudattamalla eri toteuttamispolitiikkaa tai soveltamalla erilaista palkkio- tai maksurakennetta. Tarkoituksena ei ole myöskään edellyttää, että sijoituspalveluyritys vertaa omien palkkioidensa eroja, jotka perustuvat asiakkaalle tarjottavien sijoituspalvelujen luonteen eroihin.

- (72) Sellaisia tämän direktiivin säännöksiä, joiden mukaan toteuttamiskulujen on sisällettävä sijoituspalveluyrityksen omat palkkiot tai maksut, joita se veloittaa asiakkaalta sijoituspalvelun tarjoamisesta, ei pitäisi soveltaa määritetäessä, mitkä toteuttamispaikat on sisällyttävä sijoituspalveluyrityksen toteuttamispolitiikkaan direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa.
- (73) Olisi katsottava, että sijoituspalveluyritys muodostaa tai perii palkkionsa toteuttamispaikkoja asiattomasti syrjimättä, jos se veloittaa eri palkkion tai hinnan asiakkailta eri toteuttamispaikkojen perusteella eikä ero perustu sijoituspalveluyritykselle toimeksiannon toteuttamisesta kyseisissä toteuttamispaikoissa aiheutuvien kustannusten todellisiin eroihin.
- (74) Toteuttamisperiaatteita koskevat tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 4 kohdasta johtuvaan sijoituspalveluyrityksen yleiseen veloitteeseen seurata toimeksiantojen toteuttamista koskevien järjestelyjen ja periaatteiden toimivuutta ja arvioida säännöllisesti toimeksiantojen toteuttamispolitiikan mukaisia toteuttamispaikkoja.
- (75) Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole edellyttää parasta toteutusta koskevien pyrkimysten kaksinkertaistamista sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalveluja tai salkunhoitopalveluja, ja kunkin sellaisen sijoituspalveluyrityksen välillä, jolle kyseinen sijoituspalveluyritys välittää toimeksiantojaan toteuttavaksi.
- (76) Direktiivin 2004/39/EY mukaisesta parasta toteutusta koskevasta veloitteesta seuraa, että sijoituspalveluyritysten edellytetään toteuttavan kaikki kohtuulliset toimenpiteet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen. Merkittävän osan parhaasta toteutuksesta muodostaa toteutuksen laatu, joka käsittää toteutuksen nopeuden ja todennäköisyyden (toteutusaste) sekä hinnan paranemisen mahdollisuuden ja sen määrän kaltaisia tekijöitä. Eri toteuttamispaikkojen toimittamien toteutuksen laatuun liittyvien tietojen saataavuus, vertailukelpoisuus ja yhdistettävyyden on ratkaisevan tärkeää, jotta sijoituspalveluyritykset ja sijoittajat voivat tunnistaa toteuttamispaikat, jotka tarjoavat asiakkaiden kannalta korkealaatuisinta toteutusta. Tässä direktiivissä toteuttamispaikkoja ei veloiteta julkistamaan toteutuksen laatua koskevia tietoja, sillä toteuttamispaikkojen ja tietojen tarjoajien olisi voitava kehittää eri ratkaisuja toteutuksen laatua koskevien tietojen antamiseen. Komission olisi laadittava 1 päivään marraskuuta 2008 mennessä kertomus markkinakehityksestä tällä alalla, jotta voidaan arvioida toteutuksen laatua koskevien tietojen saatavuutta, vertailukelpoisuutta ja yhdistettävyyttä Euroopan tasolla.
- (77) Asiakastoimeksiantojen käsittelyä koskevien tämän direktiivin säännösten soveltamiseksi liiketoimien

uudelleenkohdentamista olisi pidettävä asiakkaan kannalta haitallisena, jos uudelleenkohdentaminen tapahtuu tavalla, joka asettaa sijoituspalveluyrityksen tai sen tietyn asiakkaan perusteettomasti etusijalle.

- (78) Rajoittamatta direktiivin 2003/6/EY soveltamista, asiakastoimeksiantojen käsittelyä koskevien tämän direktiivin säännösten soveltamiseksi asiakastoimeksiantoja ei pitäisi kohdella muutoin keskenään samankaltaisina, jos ne saadaan eri välineiden kautta eikä niitä voisi käytännössä käsitellä järjestyksessä. Lisäksi kyseisten säännösten soveltamiseksi tiedon väärinkäyttöksi on katsottava tilanne, jossa sijoituspalveluyritys hyödyntää toteutusta odottaviin asiakastoimeksiantoihin liittyvää tietoa kaupankäyntiin omaan lukuunsa sellaisilla rahoitusvälineillä, joihin asiakastoimeksianto liittyy, tai niihin liittyvillä rahoitusvälineillä. Tiedon väärinkäyttöksi ei pitäisi katsoa pelkästään sitä, että markkinatakaajat tai yhteisöt, jotka on valtuutettu toimimaan vastapuolena, rajoittuvat lainmukaisen liiketoimintansa harjoittamiseen eli rahoitusvälineiden ostamiseen ja myymiseen, tai sitä, että henkilöt, jotka on valtuutettu toteuttamaan toimeksiantoja kolmansien osapuolten lukuun, rajoittuvat toteuttamaan toimeksiannon asianmukaisesti.
- (79) Rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa, jota tarjotaan sanomalehdissä, aikakauslehdissä tai muissa suurelle yleisölle osoitetuissa julkaisuissa (myös Internetissä) taikka televisio- tai radiolähetyksessä, ei pitäisi katsoa direktiiviin 2004/39/EY sisältyvän sijoitusneuvonnan määritelmän mukaiseksi yksilölliseksi suosituksiksi.
- (80) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen 11 artiklassa sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa tunnustettuja periaatteita. Tämä direktiivi ei millään tavoin estä jäsenvaltioita soveltamasta kunkin valtion valtiosääntöön sisältyviä säännöksiä, jotka koskevat painovapautta ja tiedotusvälineiden sananvapautta.
- (81) Rahoitusvälineitä koskevat yleiset neuvot eivät ole direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettua sijoitusneuvontaa, koska tässä direktiivissä säädetään, että direktiiviä 2004/39/EY sovellettaessa sijoitusneuvonta on rajattu tarkoitamaan tiettyjä rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa. Jos sijoituspalveluyritys antaa asiakkaalle yleisiä neuvoja jostakin rahoitusvälineistä, jonka se katsoo soveltuvan asiakkaalle tai jota se pitää asiakkaan olosuhteiden perusteella tälle soveltuvana, ja kyseiset neuvot eivät kuitenkaan joko sovellu asiakkaalle tai eivät perustu asiakkaan olosuhteiden huomioon ottamiseen, kyseinen sijoituspalveluyritys toimii todennäköisesti direktiivin 19 artiklan 1 tai 2 kohdan vastaisesti. Sijoituspalveluyritys, joka antaa asiakkaalle tällaisia neuvoja, rikkoisi todennäköisesti erityisesti 19 artiklan 1 kohdan vaatimusta, jonka mukaan yrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaiden etujen mukaisesti. Vastaavasti tai vaihtoehtoisesti tällaiset neuvot olisivat todennäköisesti vastoin 19 artiklan 2 kohdan vaatimusta, jonka mukaan yrityksen asiakkaalle antaman tiedon pitäisi olla asiallista ja selkeää eikä se saisi olla harhaanjohtavaa.

- (82) Sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen valmistelemiseksi toteutettava toiminta olisi katsottava kiinteäksi osaksi kyseistä palvelua tai toimintaa. Tähän toimintaan kuuluisivat esimerkiksi yleiset neuvot, joita sijoituspalveluyritys antaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille sijoitusneuvonnan tarjoamista tai muiden sijoituspalvelujen tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista ennen tai sen aikana.
- (83) Yleisten suositusten (eli jakelukanaville tai yleisölle tarkoitettujen suositusten) antaminen jollakin rahoitusvälineellä tai rahoitusvälineellä toteutettavasta liiketoimesta on direktiivin 2004/39/EY liitteessä I olevassa B(5) jaksossa tarkoitettuna oheispalvelun tarjoamista, ja tämän vuoksi direktiiviä 2004/39/EY ja siitä johtuvaa suojaa sovelletaan kyseisen suosituksen antamiseen.
- (84) Komission päätöksellä 2001/527/EY⁽¹⁾ perustettua Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komiteaa on kuultu teknisistä kysymyksistä.
- (85) Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat Euroopan arvopaperikomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä annetaan direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan ja 4 artiklan 2 kohdan, 13 artiklan 2–8 kohdan, 18 artiklan, 19 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 8 kohdan sekä 21, 22 ja 24 artiklan yksityiskohtaiset täytäntöönpanosäännöt.

2. Tämän direktiivin II luvun 1–4 jaksoa, 45 artiklaa ja III luvun 6 ja 8 jaksoa sekä I lukua, III luvun 9 jaksoa ja IV lukua, niiltä osin kuin ne liittyvät kyseisiin säännöksiin, sovelletaan direktiivin 85/611/ETY 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin rahastoyhtiöihin.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'jakelukanavilla' komission direktiivin 2003/125/EY 1 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja jakelukanavia;
- 2) 'pysyvällä välineellä' välinettä, jonka avulla asiakas voi säilyttää hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat helposti saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen

ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen tulostamisen muuttumattomina;

- 3) 'relevantilla henkilöllä' suhteessa sijoituspalveluyritykseen kaikkia seuraavia:
- a) sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsentä, yhtiökumppania tai vastaavaa, johtajaa tai sidonnaisasiamiestä;
- b) sijoituspalveluyrityksen sidonnaisasiamiehen hallituksen jäsentä, yhtiökumppania tai vastaavaa tai johtajaa;
- c) sijoituspalveluyrityksen tai sen sidonnaisasiamiehen työntekijää ja muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat sijoituspalveluyrityksen tai sen sidonnaisasiamiehen käytettävissä ja määräysvallassa ja joka osallistuu sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen;
- d) luonnollista henkilöä, joka osallistuu suoraan palvelujen tarjoamiseen sijoituspalveluyritykselle tai sen sidonnaisasiamiehelle sellaisen ulkoistamisjärjestelyn nojalla, jonka tarkoituksena on sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminnan harjoittaminen;
- 4) 'rahoitusanalyttikolla' relevanttia henkilöä, joka laatii sijoitustutkimuksen sisällön;
- 5) 'ryhmällä' suhteessa sijoituspalveluyritykseen ryhmää, johon se kuuluu ja joka koostuu emoyrityksestä, sen tytäryrityksistä ja yhteisöistä, joihin emoyrityksellä tai sen tytäryrityksillä on omistusyhteys, sekä yrityksiä, joiden välillä on konsolidoiduista tilinpäätöksistä annetun neuvoston direktiivin 83/349/ETY⁽²⁾ 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sidos;
- 6) 'ulkoistamisella' kaikentyyppisiä sijoituspalveluyrityksen ja palveluntarjoajan välisiä järjestelyjä, joiden perusteella kyseinen palveluntarjoaja suorittaa sellaisen prosessin, palvelun tai toiminnan, jonka sijoituspalveluyritys olisi muutoin itse suorittanut;
- 7) 'henkilöllä, johon relevantilla henkilöllä on perhesuhde' kaikkia seuraavia:
- a) relevantin henkilön puolisoa tai muuta kansallisen lainsäädännön mukaan puolisoa vastaavaa kumppania;
- b) relevantin henkilön huollettavana olevaa lasta tai tämän puolison lasta;
- c) muuta relevantin henkilön sukulaista, joka on asunut tämän kanssa samassa taloudessa vähintään vuoden ajan kyseisen henkilökohtaisen liiketoimen toteuttamisajankohtana;

⁽¹⁾ EYVL L 191, 13.7.2001, s. 43.

⁽²⁾ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1.

- 8) 'arvopapereilla toteutettavalla rahoitustoimella' komission asetuksessa (EY) N:o 1287/2006 ⁽¹⁾ määriteltyjä liiketoimia;
- 9) 'ylimmällä johdolla' yhtä tai useampaa henkilöä, joka tosiasiallisesti johtaa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa direktiivin 2004/39/EY 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

3 artikla

Tietojen antamiseen sovellettavat edellytykset

1. Jos tieto on tämän direktiivin mukaisesti annettava pysyvällä välineellä, jäsenvaltiot voivat sallia, että sijoituspalveluyritykset antavat kyseisen tiedon muulla pysyvällä välineellä kuin paperilla, ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kyseisen tiedon antaminen tällä välineellä on asianmukaista siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa; ja
- b) kun henkilölle, jolle tieto on annettava, annetaan mahdollisuus valita tiedon saaminen joko paperilla tai tällä muulla pysyvällä välineellä, kyseinen henkilö valitsee erikseen tiedon antamisen tällä muulla pysyvällä välineellä.

2. Jos sijoituspalveluyritys antaa tämän direktiivin 29, 30, 31, 32, 33 artiklan tai 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti tietoa asiakkaalle verkkosivuilla eikä tieto ole osoitettu henkilökohtaisesti kyseiselle asiakkaalle, jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) kyseisen tiedon antaminen tällä välineellä on asianmukaista siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa;
- b) asiakkaan on annettava erillinen suostumus tiedon antamiseen kyseisellä tavalla;
- c) kyseiselle asiakkaalle on ilmoitettava sähköisesti verkkosivujen osoite ja paikka, josta tieto verkkosivuilla löytyy;
- d) tiedon on oltava ajantasaista;
- e) tiedon on oltava jatkuvasti saatavilla kyseisillä verkkosivuilla niin pitkän ajan kuin asiakkaan voidaan kohtuudella odottaa tarvitsevan siihen tutustumiseen.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa tiedon antaminen sähköisen viestinnän avulla on katsottava asianmukaiseksi siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta

toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa, kun voidaan osoittaa, että asiakkaalla on säännöllinen pääsy Internetiin. Osoituksena tästä pidetään sitä, että asiakas antaa sähköpostiosoitteen tämän liiketoiminnan toteuttamista varten.

4 artikla

Sijoituspalveluyrityksiä tietyissä tapauksissa koskevat lisävaatimukset

1. Jäsenvaltiot voivat ylläpitää tai asettaa muita kuin tämän direktiivin mukaisia vaatimuksia ainoastaan poikkeustapauksissa, joissa tällaiset vaatimukset ovat objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia vastaamaan sellaisiin sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskeviin erityisriskeihin, joita tällä direktiivillä ei ole riittävästi katettu, ja kun toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) erityisriskit, jotka vaatimuksilla katetaan, ovat erityisen merkittäviä kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta;
- b) vaatimukset liittyvät riskeihin tai aiheisiin, jotka aiheutuvat tai ilmenevät tämän direktiivin täytäntöönpanopäivän jälkeen ja joita ei ole muulla tavoin säännelty yhteisön toimenpiteillä tai niiden nojalla.

2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla asetetut vaatimukset eivät saa rajoittaa tai vaikuttaa muulla tavoin direktiivin 2004/39/EY 31 ja 32 artiklasta johtuviin sijoituspalveluyritysten oikeuksiin.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle:

- a) kaikki vaatimukset, jotka se aikoo ylläpitää 1 artiklan nojalla, ennen päivää, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi jäsenvaltion lainsäädäntöä; ja
- b) kaikki vaatimukset, jotka se aikoo asettaa 1 kohdan nojalla, vähintään kuukautta ennen kyseisten vaatimusten vahvistettua voimaantulopäivää.

Molemmissa tapauksissa ilmoitukseen on liitettävä perustelu kyseessä olevan vaatimuksen soveltamiselle.

Komissio antaa tiedoksi jäsenvaltioille ja julkistaa verkkosivullaan ilmoitukset, jotka se vastaanottaa tämän kohdan nojalla.

4. Komissio raportoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän artiklan soveltamisesta 31 päivään joulukuuta 2009 mennessä.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 1.

II LUKU

TOIMINNAN JÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

1 JAKSO

Toiminnan järjestäminen

5 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2–8 kohta)

Toiminnan järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat seuraavia vaatimuksia:
 - a) ottavat käyttöön sellaiset päätöksentekomenettelyt ja sellaisen toiminnan järjestämistä koskevan rakenteen, joista käy selvästi ja dokumentoidusti ilmi raportointisuhteet sekä tehtävienjako ja vastuualueet, sekä soveltavat ja ylläpitävät niitä;
 - b) varmistavat, että relevantit henkilöt tietävät, mitä menettelyä on noudatettava tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti;
 - c) ottavat käyttöön riittävät sisäiset valvontajärjestelmät, joilla varmistetaan päätösten ja menettelyjen noudattaminen kaikilla sijoituspalveluyrityksen toiminnan tasoilla, sekä soveltavat ja ylläpitävät niitä;
 - d) ottavat palvelukseensa henkilökuntaa, jolla on osoitettujen tehtävien hoitamisen edellyttämät taidot, tiedot ja asiantuntemus;
 - e) ottavat käyttöön tehokkaat sisäiset raportointi- ja tiedonantojärjestelyt sekä soveltavat ja ylläpitävät niitä kaikilla relevanteilla sijoituspalveluyrityksen toiminnan tasoilla;
 - f) säilyttävät riittävän yksityiskohtaisia ja järjestelmällisiä tietoja liiketoiminnastaan ja sisäisestä organisaatiostaan;
 - g) varmistavat, että relevanttien henkilöiden hoitaessa useampia tehtäviä tämä ei estä eikä ole omiaan estämään kyseisiä henkilöitä hoitamasta tiettyä yksittäistä tehtävää moitteettomasti, rehellisesti ja ammattitaitoisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat tässä yhteydessä huomioon liiketoimintansa luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden sekä liiketoiminnan osana toteutettujen sijoituspalvelujen ja -toiminnan luonteen ja laajuuden.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön järjestelmät ja menettelyt, jotka riittävät varmistamaan tietoturvan, sekä tietojen koskemattomuuden ja luottamuksellisuuden kyseessä olevien tietojen luonteen huomioon ottaen, sekä soveltavat ja ylläpitävät niitä.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat asianmukaiset toimintaperiaatteet, joilla varmistetaan, että keskeiset tiedot ja toiminnot säilyvät ja sen sijoituspalveluja ja -toimintaa jatketaan järjestelmiin ja menettelyihin liittyvien

toimintahäiriöiden yhteydessä, tai jos tämä ei ole mahdollista, jolla varmistetaan tällaisten tietojen ja toimintojen nopea palautuminen ja sen sijoituspalvelujen ja -toiminnan nopea jatkaminen, ja että sijoituspalveluyritykset soveltavat ja ylläpitävät tällaisia toimintaperiaatteita.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön kirjanpitoperiaatteet ja -menettelyt, joiden avulla ne voivat toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimittaa sille nopeasti taloudelliseen raportointiin liittyvät asiakirjat, jotka antavat oikean ja riittävän kuvan sijoituspalveluyritysten taloudellisesta asemasta ja jotka ovat kaikkien sovellettavien tilinpäätösstandardien ja -sääntöjen mukaiset, ja että sijoituspalveluyritykset soveltavat ja ylläpitävät näitä periaatteita ja menettelyjä.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset valvovat ja säännöllisesti arvioivat 1–4 kohdan mukaisesti käyttöön otettujen sijoituspalveluyrityksen järjestelmien, sisäisten valvontamenetelmien ja -järjestelyjen riittävyttä ja tehokkuutta ja toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

6 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta)

Säännösten noudattamisen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön asianmukaiset toimintaperiaatteet ja -menettelyt, joilla tunnistetaan riski siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty noudattamaan direktiivistä 2004/39/EY johtuvia velvoitteitaan, ja tähän liittyvät riskit, ja että jäsenvaltiot soveltavat ja ylläpitävät tällaisia toimintaperiaatteita ja -menettelyjä sekä ottavat käyttöön asianmukaiset toimenpiteet ja menettelyt, joilla minimoidaan tällaiset riskit ja joiden perusteella toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää tehokkaasti kyseisestä direktiivistä johtuvaa toimivaltaansa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat tässä yhteydessä huomioon liiketoimintansa luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden sekä liiketoiminnan osana toteutettujen sijoituspalvelujen ja -toiminnan luonteen ja laajuuden.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön sellaisen pysyvän ja tehokkaan säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja ylläpitävät sitä, joka toimii itsenäisesti ja vastaa seuraavista tehtävistä:

- a) valvoo ja säännöllisesti arvioi 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla käyttöön otettujen toimenpiteiden ja menettelyjen sekä sijoituspalveluyrityksen velvoitteiden täyttämässä esiintyneiden puutteiden korjaamiseksi toteutettujen toimien riittävyttä ja tehokkuutta;
- b) neuvoa ja avustaa sijoituspalvelujen tarjoamisesta ja sijoitustoiminnan harjoittamisesta vastaavia relevantteja henkilöitä direktiivistä 2004/39/EY johtuvien sijoituspalveluyrityksen velvoitteiden täyttämässä.

3. Jotta säännösten noudattamista valvova toiminto voisi hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja riippumattomasti, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat seuraavien edellytysten täyttymisen:

- a) säännösten noudattamista valvovalla toiminnolla on oltava tarvittavat valtuudet, resurssit, asiantuntemus ja kaikkien asiaankuuluvien tietojen käyttöoikeudet;
- b) säännösten noudattamista valvova virkamies on nimettävä ja hänen on vastattava säännösten noudattamista valvovasta toiminnosta ja kaikesta 9 artiklan 2 kohdassa edellytetystä raportoinnista;
- c) säännösten noudattamista valvovaan toimintoon osallistuvat relevantit henkilöt eivät saa osallistua valvonnan kohteena olevien palvelujen tarjontaan tai sen kohteena olevan toiminnan harjoittamiseen;
- d) säännösten noudattamista valvovaan toimintoon osallistuville relevanteille henkilöille maksettavan korvauksen määrittäminen ei saa vaarantaa eikä olla omiaan vaarantamaan kyseisten henkilöiden objektiivisuutta.

Sijoituspalveluyrityksen ei kuitenkaan edellytetä noudattavan c tai d alakohdan säännöksiä, jos se pystyy osoittamaan, että kyseisen alakohdan mukainen vaatimus ei ole oikeassa suhteessa sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen sekä sijoituspalvelujen ja -toiminnan luonteeseen ja laajuuteen ja että sen säännösten noudattamista valvova toiminto on edelleen tehokas.

7 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 5 kohdan toinen alakohta)

Riskienhallinta

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat seuraavat toimet:

- a) ottavat käyttöön sellaiset asianmukaiset riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt, joilla voidaan tunnistaa sijoituspalveluyrityksen toimintaan, menettelyihin ja järjestelmiin liittyvät riskit ja tarvittaessa määrittää sijoituspalveluyrityksen riskiraja, sekä soveltavat ja ylläpitävät tällaisia periaatteita ja menettelyjä;
- b) vahvistavat tehokkaat järjestelyt, menettelyt ja menetelmät sijoituspalveluyrityksen toimintaan, menettelyihin ja järjestelmiin liittyvien riskien hallitsemiseksi kyseisen riskirajan perusteella;
- c) valvovat seuraavia:
 - i) sijoituspalveluyrityksen riskienhallintaperiaatteiden ja -menettelyjen asianmukaisuutta ja tehokkuutta;
 - ii) sitä, miten hyvin sijoituspalveluyritys ja relevantit henkilöt noudattavat b alakohdan mukaisesti käyttöön otettuja järjestelyjä, menettelyjä ja menetelmiä;
 - iii) kyseisissä periaatteissa, menettelyissä, järjestelyissä ja menetelmissä havaittujen puutteiden, myös tilanteiden, joissa relevantit henkilöt eivät ole noudattaneet

tällaisia periaatteita, järjestelyjä, menettelyjä tai menetelmiä, ratkaisemiseksi toteutettujen toimenpiteiden asianmukaisuutta ja tehokkuutta.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos tämä on sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden sekä liiketoiminnan osana tarjottujen sijoituspalvelujen ja harjoitetun sijoitustoiminnan luonteen ja laajuuden perusteella asianmukaista ja oikeasuhteista, sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön sellaisen riippumattoman riskienhallintatoiminnon ja ylläpitävät sitä, joka vastaa seuraavista tehtävistä:

- a) panee täytäntöön 1 kohdassa tarkoitetut riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt;
- b) raportoi ja antaa neuvoja ylimmälle johdolle 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Vaikka sijoituspalveluyrityksen ei ensimmäisen alakohdan nojalla edellytetä käyttöönsä ottavan käyttöön ja ylläpitävän riippumattoman riskienhallintatoimintoa, sen on kuitenkin pystyttävä osoittamaan, että riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt, jotka se on vahvistanut 1 kohdan mukaisesti, täyttävät kyseisessä kohdassa asetetut vaatimukset ja ovat jatkuvasti tehokkaita.

8 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 5 kohdan toinen alakohta)

Sisäinen tarkastus

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos tämä on sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden sekä liiketoiminnan osana tarjottujen sijoituspalvelujen ja harjoitetun sijoitustoiminnan luonteen ja laajuuden perusteella asianmukaista ja oikeasuhteista, sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön sellaisen sisäisen tarkastuksen toiminnon ja ylläpitävät sitä, joka on erillinen ja riippumaton muista sijoituspalveluyrityksen toiminnoista ja joka vastaa seuraavista tehtävistä:

- a) ottaa käyttöön tarkastussuunnitelman, jolla tutkitaan ja arvioidaan sijoituspalveluyrityksen menetelmien, sisäisten valvontajärjestelmien ja järjestelyjen asianmukaisuutta ja tehokkuutta, sekä soveltaa ja ylläpitää tällaista suunnitelmaa;
- b) antaa suosituksia a alakohdan nojalla suoritettujen työntulosten perusteella;
- c) varmistaa, että kyseisiä suosituksia noudatetaan;
- d) raportoi sisäistä tarkastusta koskevista asioista 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

9 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta)

Ylimmän johdon vastuu

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset huolehtivat sisäisessä tehtävänjaossaan siitä, että niiden ylin johto ja tarvittaessa valvova toiminto vastaa siitä, että sijoituspalveluyritys täyttää direktiivistä 2004/39/EY johtuvat velvoitteensa.

Erityisesti ylin johto ja tarvittaessa valvova toiminto on velvoitettava arvioimaan ja säännöllisesti tarkistamaan direktiivistä 2004/39/EY johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi käyttöön otettujen periaatteiden, järjestelyjen ja menettelyjen tehokkuutta ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä varmistamaan, että niiden ylin johto saa säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa 6, 7 ja 8 artiklan soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevat kirjalliset raportit, joissa mainitaan erityisesti, onko asianmukaiset korjaustoimenpiteet toteutettu mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä varmistamaan, että niiden mahdollinen valvova toiminto saa säännöllisesti kirjallisia raportteja edellä mainituista aiheista.

4. Tässä artiklassa 'valvovalla toiminnolla' tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen toimintoa, joka vastaa sen ylimmän johdon valvonnasta.

10 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta)

Asiakasvalitusten käsittely

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön tehokkaat ja läpinäkyvät menettelyt yksityisasiakkaiden tai potentiaalisten yksityisasiakkaiden tekemien valitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti ja soveltavat ja ylläpitävät tällaisia menettelyjä sekä säilyttävät tiedot kaikista asiakasvalituksista ja niiden ratkaisemiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

11 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta)

Henkilökohtaisen liiketoimen käsite

Henkilökohtaisella liiketoimella tarkoitetaan 12 artiklaa ja 25 artiklaa sovellettaessa sellaista relevantin henkilön toteuttamaa tai tämän lukuun toteutettua kauppaa rahoitusvälineellä, jossa ainakin yksi seuraavista kriteereistä täyttyy:

- a) relevantti henkilö toimii kyseisessä ominaisuudessa suorittamiensa tehtävien ulkopuolella;
- b) kauppa toteutetaan jonkin seuraavan henkilön lukuun:
 - i) relevantin henkilön;
 - ii) sellaisen henkilön lukuun, johon hänellä on perhesuhde tai muu läheinen sidos;
 - iii) muun henkilön lukuun, jonka suhde relevanttiin henkilöön on sellainen, että viimeksi mainitulla on muuta suoraa tai välillistä merkittävää etua kaupan toteuttamisesta kuin kaupan toteuttamisesta perittävä maksu tai palkkio.

12 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta)

Henkilökohtaiset liiketoimet

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön riittävät järjestelyt ja soveltavat ja ylläpitävät tällaisia järjestelyjä estääkseen jokaista relevanttia henkilöä, joka osallistuu eturistiriidan mahdollisesti aiheuttaviin toimiin tai jonka käytettävissä on sijoituspalveluyrityksen lukuun suorittamansa toimen vuoksi direktiivin 2003/6/EY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sisäpiiritietoja tai asiakkaita tai asiakkaiden kanssa tai heidän lukuunsa toteutettuja liiketoimia koskevia muita luottamuksellisia tietoja, toteuttamasta seuraavia toimia:

- a) toteuttamasta henkilökohtaista liiketoimea, joka täyttää ainakin yhden seuraavista perusteista:
 - i) kyseinen henkilö ei saa toteuttaa sitä direktiivin 2003/6/EY nojalla;
 - ii) siihen liittyy kyseisen luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö tai asiaton julkistaminen;
 - iii) se on tai voi olla ristiriidassa jonkin direktiivistä 2004/39/EY johtuvan sijoituspalveluyrityksen velvoitteen kanssa;
- b) neuvomasta tai ohjaamasta, muutoin kuin asianmukaisena osana työtehtäväänsä tai palvelusopimustaan, jotakin toista henkilöä toteuttamaan rahoitusvälineillä liiketoimen, joka kuuluisi relevantin henkilön toteuttamana henkilökohtaisena liiketoimena a alakohdan, 25 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan tai 47 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan;
- c) rajoittamatta direktiivin 2003/6/EY 3 artiklan a kohdan säännösten soveltamista antamasta, muutoin kuin tavanomaisena osana työtehtäväänsä tai palvelusopimustaan, tietoja tai mielipidettä kenellekään toiselle henkilölle, jos relevantti henkilö tietää tai on kohtuullista odottaa hänen tietävän, että tämä toinen henkilö toteuttaa tai todennäköisesti toteuttaa tämän tiedon tai mielipiteen perusteella toisen seuraavista toimenpiteistä:
 - i) toteuttaa rahoitusvälineillä liiketoimen, joka kuuluisi relevantin henkilön toteuttamana henkilökohtaisena liiketoimena a alakohdan, 25 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan tai 47 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan;
 - ii) neuvoo tai ohjaa toisen henkilön toteuttamaan tällaisen liiketoimen.

2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla edellytettyjen järjestelyjen tarkoituksena on oltava erityisesti sen varmistaminen, että

- a) jokainen 1 kohdan soveltamisalaan kuuluva relevantti henkilö on tietoinen henkilökohtaisista liiketoimista koskevista rajoituksista ja sijoituspalveluyrityksen 1 kohdan mukaisesti

käyttöön ottamista toimenpiteistä, jotka liittyvät henkilökohtaisiin liiketoimiin ja tiedonantoon;

- b) sijoituspalveluyrityksen tiedoksi annetaan nopeasti kaikki relevantin henkilön toteuttamat henkilökohtaiset liiketoimet joko ilmoittamalla tällaisesta liiketoimesta tai muilla menettelyillä, joiden perusteella sijoituspalveluyritys voi yksilöidä tällaiset liiketoimet.

Ulkoistamisjärjestelyjen tapauksessa sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että yritys, jolle toiminta ulkoistetaan, säilyttää tietoja relevanttien henkilöiden toteuttamista henkilökohtaisista liiketoimista ja antaa tiedot pyynnöstä viipymättä sijoituspalveluyritykselle;

- c) säilytetään tieto sijoituspalveluyritykselle ilmoitetuista tai sen havaitsemista henkilökohtaisista liiketoimista, myös tällaisen liiketoimen hyväksyminen tai kieltäminen on mainittava.

3. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin henkilökohtaisiin liiketoimiin:

- a) henkilökohtaisiin liiketoimiin, jotka toteutetaan osana harkinnanvaraisia salkunhoitopalveluja, joissa salkunhoitajan ja relevantin henkilön tai sellaisen toisen henkilön välillä, jonka lukuun liiketoimi toteutetaan, ei vaihdeta ennakolta liiketoimeen liittyviä viestejä;
- b) henkilökohtaiset liiketoimet, jotka liittyvät sellaisten yhteissijoitusyritysten osuuksiin, jotka täyttävät tarvittavat edellytykset yhteissijoitusyrityksiä koskevasta direktiivistä 85/611/EY johtuvien oikeuksien soveltamiseen tai jotka ovat sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen valvonnan kohteena, joka edellyttää varojen osalta vastaavantoista riskien hajauttamista, kun relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi toteutetaan, ei osallistu kyseisen yhteissijoitusyrityksen johtamiseen.

2 JAKSO

Ulkoistaminen

13 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta)

Ratkaisevan tärkeiden ja tärkeiden operatiivisten toimintojen käsite

1. Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi operatiivista toimintoa on pidettävä ratkaisevan tärkeänä tai tärkeänä, jos puute tai laiminlyönti sen suorittamisessa häiritsevästi vaikuttaa sitä, että sijoituspalveluyritys täyttää jatkuvasti toimilupansa mukaiset edellytykset ja veloitteet tai sen muut direktiivistä 2004/39/EY johtuvat veloitteet, taikka sen toiminnan tuloksellisuutta tai sen sijoituspalvelujen ja -toiminnan vakautta ja jatkuvuutta.

2. Rajoittamatta minkään muun toiminnon asemaa seuraavia ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuina ratkaisevan tärkeinä tai tärkeinä toimintoina:

- a) neuvontapalvelujen ja muiden sellaisten palvelujen tarjoaminen sijoituspalveluyritykselle, jotka eivät ole osa sijoituspalveluyrityksen sijoitustoimintaa, myös oikeudellisten neuvojen tarjoaminen sijoituspalveluyritykselle, sen henkilöstön kouluttaminen, laskutuspalvelut ja sen toimitilojen ja henkilöstön turvallisuuspalvelut;
- b) standardoitujen palvelujen ostaminen, myös markkina- ja hintatietopalvelut.

14 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta)

Edellytykset ratkaisevan tärkeiden tai tärkeiden operatiivisten toimintojen tai muiden sijoituspalvelujen tai toiminnan ulkoistamiselle

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun sijoituspalveluyritykset ulkoistavat ratkaisevan tärkeitä tai tärkeitä operatiivisia toimintoja tai sijoituspalveluja tai -toimintaa, sijoituspalveluyritykset vastaavat edelleen täysimääräisesti kaikista direktiivistä 2004/39/EY johtuvista velvoitteistaan ja täyttävät erityisesti seuraavat edellytykset:

- a) ulkoistaminen ei saa johtaa siihen, että ylin johto siirtää vastuutaan muille;
- b) direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettujen sijoituspalveluyrityksen suhteet ja veloitteet suhteessa asiakkaisiin eivät saa muuttua;
- c) edellytykset, jotka sijoituspalveluyrityksen on täytettävä saadakseen ja säilyttääkseen direktiivin 2004/39/EY 5 artiklan mukaisen toimiluvan, eivät saa vaarantua;
- d) muita edellytyksiä, joiden nojalla sijoituspalveluyrityksen toimilupa on myönnetty, ei saa poistaa tai muuttaa.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset aloittavat, hoitavat ja päättävät ratkaisevan tärkeisiin tai tärkeisiin operatiivisiin toimintoihin taikka sijoituspalveluihin tai -toimintaan liittyvät ulkoistamisjärjestelyt palveluntarjoajan kanssa asianmukaista huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen.

Sijoituspalveluyritysten on erityisesti toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) palveluntarjoajalla on oltava tarvittavat taidot ja voimavarat sekä lain mukaan edellytettävät luvat harjoittaa ulkoistettuja toimintoja, palveluja tai toimintaa luotettavasti ja ammattitaitoisesti;

- b) palveluntarjoajan on suoritettava ulkoistetut palvelut tehokkaasti, ja sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön tätä varten menettelyt, joilla arvioidaan palveluntarjoajan suoriutumistasoa;
- c) palveluntarjoajan on valvottava ulkoistettujen toimintojen suorittamista asianmukaisesti ja hallittava ulkoistamiseen liittyviä riskejä riittävällä tavalla;
- d) asianmukaisiin toimiin on ryhdyttävä, jos käy ilmi, että palveluntarjoaja ei mahdollisesti suorita toimintoja tehokkaasti ja sovellettavia lakeja ja säännöksiä noudattaen;
- e) sijoituspalveluyrityksellä on oltava tarvittava asiantuntemus valvoa tehokkaasti ulkoistettuja toimintoja ja hallita ulkoistamiseen liittyviä riskejä, ja sen on valvottava kyseisiä toimintoja ja hallittava kyseiset riskit;
- f) palveluntarjoajan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa olennaisesti sen kykyyn suorittaa ulkoistetut toiminnot tehokkaasti ja sovellettavia lakeja ja säännöksiä noudattaen;
- g) sijoituspalveluyrityksen on voitava tarvittaessa lopettaa ulkoistamisjärjestely aiheuttamatta haittaa asiakkaille tarjottavien palvelujen jatkuvuudelle ja laadulle;
- h) palveluntarjoajan on toimittava ulkoistettujen toimintojen osalta yhteistyössä sijoituspalveluyritystä valvovien toimivaltaisten viranomaisten kanssa;
- i) sijoituspalveluyrityksillä, sen tilintarkastajilla ja asianomaisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava oikeus käyttää ulkoistettuihin toimintoihin liittyviä tietoja ja päästä palveluntarjoajan toimitiloihin; toimivaltaisten viranomaisten on voitava käyttää näitä oikeuksia;
- j) palveluntarjoajan on suojattava luottamukselliset tiedot, jotka liittyvät sijoituspalveluyritykseen ja sen asiakkaisiin;
- k) sijoituspalveluyrityksen ja palveluntarjoajan on otettava käyttöön valmiussuunnitelma tietojen palauttamiseksi toimintahäiriötilanteissa ja säännöllinen varmuuskopiointijärjestelyjen testaus sekä sovellettava ja ylläpidettävä kyseistä suunnitelmaa ja testaamista, jos se on tarpeen ulkoistetun toiminnon, palvelun tai toiminnan perusteella.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksen ja palveluntarjoajan oikeudet ja velvoitteet on jaettu selvästi ja vahvistettu kirjallisella sopimuksella.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että silloin kun sijoituspalveluyritys ja palveluntarjoaja kuuluvat samaan ryhmään, sijoituspalveluyritys voi tämän artiklan ja 15 artiklan säännösten noudattamiseksi ottaa huomioon sen, missä määrin palveluntarjoaja on sijoituspalveluyrityksen määräysvallassa tai missä

määrin sijoituspalveluyritys voi vaikuttaa palveluntarjoajan toimintaan.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisen saataville kaikki tarvittavat tiedot, jotta viranomainen voi valvoa, että ulkoistetut palvelut suoritetaan tämän direktiivin vaatimuksia noudattaen.

15 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta)

Kolmansissa maissa sijaitsevat palveluntarjoajat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava 14 artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi, että jos sijoituspalveluyritys ulkoistaa yksityisasiakkaille sijoituspalveluina tarjottavat salkunhoitopalvelut kolmannessa maassa sijaitsevalle palveluntarjoajalle, kyseinen sijoituspalveluyritys varmistaa seuraavien edellytysten täyttyminen:

- a) palveluntarjoajalla on oltava toimilupa tai sen on oltava rekisteröity kotimaassaan kyseisen palvelun tarjoamista varten ja sen on oltava vakavaraisuusvalvonnan kohteena;
- b) sijoituspalveluyrityksen toimivaltaisen viranomaisen ja palveluntarjoajan valvontaviranomaisen välillä on oltava asianmukainen yhteistyösopimus.

2. Jos toinen tai kumpikaan 1 kohdassa tarkoitetuista edellytyksistä ei täyty, sijoituspalveluyritys voi ulkoistaa sijoituspalvelut kolmannessa maassa sijaitsevalle palveluntarjoajalle ainoastaan siinä tapauksessa, että sijoituspalveluyritys ilmoittaa ennakolta toimivaltaiselle viranomaiselle ulkoistamisjärjestelystä eikä toimivaltainen viranomainen vastusta järjestelyä kohtuullisen ajan kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

3. Rajoittamatta 2 kohdan soveltamista, jäsenvaltioiden on julkaistava tai edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat selvityksen 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvaan ulkoistamiseen sovellettavista toimintaperiaatteista. Selvityksessä on annettava esimerkkejä tapauksista, joissa toimivaltainen viranomainen ei vastustaisi tai ei todennäköisesti vastustaisi 2 kohdan mukaista ulkoistamista, vaikka toinen tai kumpikaan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisista edellytyksistä ei täytyisi. Selvityksessä on perusteltava selvästi, miksi toimivaltainen viranomainen ei tällaisissa tapauksissa katso ulkoistamisen vaikuttavan sijoituspalveluyritysten kykyyn täyttää 14 artiklasta johtuvat velvoitteensa.

4. Tässä artiklassa ei rajoiteta millään tavoin sijoituspalveluyrityksen velvoitetta noudattaa 14 artiklasta johtuvia vaatimuksia.

5. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava luettelo sellaisista kolmansien maiden valvontaviranomaisista, joiden kanssa niillä on 1 kohdan b alakohdan mukaisia yhteistyösopimuksia.

3 JAKSO

Asiakasvarojen suojaaminen

16 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 ja 8 kohta)

Asiakkaan rahoitusvälineiden ja varojen suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suojatakseen asiakkaiden oikeudet heille kuuluviin rahoitusvälineisiin ja varoihin sijoituspalveluyritykset täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) niiden on säilytettävä tietoja ja ylläpidettävä tilejä, joiden perusteella ne voivat milloin tahansa viipymättä erottaa hallussaan olevat asiakkaiden varat toisistaan ja asiakkaiden varat omista varoistaan;
- b) niiden on säilytettävä tietoja ja ylläpidettävä tilejä tavalla, joka varmistaa niiden oikeellisuuden ja varsinkin sen, että ne vastaavat asiakkaiden lukuun hallussa pidettyjä rahoitusvälineitä ja varoja;
- c) niiden on tarkistettava säännöllisesti, että niiden sisäiset tilit ja tiedot vastaavat kyseessä olevia varoja säilyttävien kolmansien osapuolten tilejä ja tietoja;
- d) niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että 17 artiklan mukaisesti kolmannen osapuolen hallussa säilytetyt asiakkaan rahoitusvälineet voidaan erottaa sijoituspalveluyritykselle kuuluvista rahoitusvälineistä tai kyseiselle kolmannelle osapuolelle kuuluvista rahoitusvälineistä siten, että ne on kirjattu kolmannen osapuolen kirjanpidossa eri tileille tai muilla vastaavilla toimenpiteillä, joilla saavutetaan samantasoinen suoja;
- e) niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että 18 artiklan mukaisesti keskuspankissa, luottolaitoksessa tai kolmannessa maassa toimiluvan saaneessa pankissa tai hyväksytyssä rahamarkkinarahastossa säilytetyt asiakkaiden varat säilytetään yhdellä tai useammalla sellaisista tileistä erillisellä tilillä, joita käytetään sijoituspalveluyritykselle kuuluvien varojen säilyttämiseen;
- f) niiden on otettava käyttöön riittävät toimintajärjestelyt minimoidakseen riskin siitä, että asiakkaan varat tai kyseisiin varoihin liittyvät oikeudet häviävät tai vähenevät varojen väärinkäytön, niihin liittyvän petoksen, huonon hallinnon, tietojen riittämättömän kirjaamisen ja säilyttämisen tai huolimattomuuden vuoksi.

2. Jos sovellettavasta laista ja erityisesti omaisuus- tai maksukyvyttömyyssäännöksistä seuraa, että sijoituspalveluyrityksen 1 kohdan nojalla asiakkaiden oikeuksien suojaamiseksi toteutamat järjestelyt eivät riitä täyttämään direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 ja 8 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia,

jäsenvaltioiden on säädettävä toimenpiteitä, joita sijoituspalveluyritysten on toteutettava täyttääkseen kyseessä olevat velvoitteet.

3. Jos lainkäyttöalueella, jolla asiakkaan varoja tai rahoitusvälineitä säilytetään, sovellettava lainsäädäntö estää sijoituspalveluyrityksiä noudattamasta 1 kohdan d tai e alakohdan säännöksiä, jäsenvaltioiden on säädettävä vaatimukset, joilla on asiakkaan oikeuksien suojaamisen kannalta vastaavat vaikutukset.

17 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 kohta)

Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritykset säilyttävät asiakkaan lukuun hallussapitämänsä rahoitusvälineet yhdellä tai useammalla kolmannessa osapuolella avatulla tilillä edellyttäen, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat asianmukaista ammattitaitoa, huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen kolmannen osapuolen ja kyseisten rahoitusvälineiden hallussapitoon ja säilyttämiseen liittyvien järjestelyjen valinnan, nimeämisen ja säännöllisen tarkistamisen.

Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat huomioon kolmannen osapuolen asiantunteumuksen ja maineen markkinoilla sekä kyseisten rahoitusvälineiden hallussapitoa koskevaan lainsäädäntöön liittyvät vaatimukset tai markkinakäytänteet, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti asiakkaiden oikeuksiin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos rahoitusvälineiden säilyttäminen toisen henkilön lukuun on erityisen sääntelyn ja valvonnan kohteena lainkäyttöalueella, jolla sijoituspalveluyrityksen asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämispaikaksi ehdotetaan kolmas osapuoli sijaitsee, sijoituspalveluyritys ei saa säilyttää kyseisiä rahoitusvälineitä tällaisella lainkäyttöalueella sellaisen kolmannen osapuolen hallussa, joka ei ole tällaisen sääntelyn ja valvonnan kohteena.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset eivät säilytä asiakkaan lukuun hallussapidettyjä rahoitusvälineitä kolmannessa osapuolella sellaisessa kolmannessa maassa, joka ei sääntele rahoitusvälineiden hallussapitämistä ja säilyttämistä toisen henkilön lukuun, ellei jokin seuraavista edellytyksistä täyty:

- a) rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien sijoituspalvelujen luonne edellyttää, että ne on säilytettävä kolmannessa osapuolella kyseisessä kolmannessa maassa;
- b) kun rahoitusvälineet pidetään hallussa ammattimaisen asiakkaan lukuun, kyseinen asiakas vaatii kirjallisesti sijoituspalveluyritystä säilyttämään rahoitusvälineet kolmannessa osapuolella kyseisessä kolmannessa maassa.

18 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 8 kohta)

Asiakasvarojen säilyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset tallettavat saamansa asiakasvarat viipymättä yhdelle tai useammalle tilille, joka on avattu jossakin seuraavista:

- keskuspankissa;
- direktiivin 2000/12/EY mukaisesti toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa;
- kolmannessa maassa toimiluvan saaneessa pankissa;
- hyväksytyssä rahamarkkinarahastossa.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (uudelleenlaadittu) 2006/48/EY⁽¹⁾ mukaisesti toimiluvan saaneeseen luottolaitokseen sen hallussa pitämien kyseisessä direktiivissä tarkoitettujen talletusten osalta.

2. Edellä olevan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan e alakohdassa 'hyväksyttävällä rahamarkkinarahastolla' tarkoitetaan yhteissijoitusrahastoa, joka on saanut toimiluvan direktiivin 85/611/ETY nojalla tai joka on valvonnan kohteena ja on tarvittaessa saanut toimiluvan viranomaiselta jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja joka täyttää seuraavat edellytykset:

- sen ensisijaisena sijoitustavoitteena on oltava yrityksen nettoarvon säilyttäminen joko jatkuvasti nimellisarvon suuruisena (ilman tuottoa) tai sijoittajien alkupääoman ja siihen lisätyn tuoton suuruisena;
- saavuttaakseen tämän ensisijaisen sijoitustavoitteensa sen on sijoitettava yksinomaan korkealuokkaisiin rahamarkkinavälineisiin, joiden juoksuaika tai jäljellä oleva juoksuaika on enintään 397 vuorokautta tai joiden säännölliset tuoton tarkistukset vastaavat tällaista juoksuaikaa ja joiden painotettu keskimääräinen juoksuaika on 60 vuorokautta; se voi saavuttaa tämän tavoitteen myös sijoittamalla toissijaisesti talletuksiin luottolaitoksissa;
- sen on tarjottava likviditeettiä samana tai seuraavana päivänä tapahtuvan suorituksen kautta.

Rahamarkkinavälineen katsotaan olevan b alakohdan mukaisesti korkealuokkainen, jos jokainen kyseisen välineen luokitellut asiantunteva luottoluokituslaitos on myöntänyt sille korkeimman käytössä olevan luottoluokituksen. Jos mikään asiantunteva luottoluokituslaitos ei ole luokittanut rahamarkkinavälinettä, sitä ei voida pitää korkealuokkaisena.

Luottoluokituslaitos on toisessa alakohdassa tarkoitettu asiantunteva luottoluokituslaitos, jos se laatii säännöllisesti ja

ammattimaisesti luottoluokituksia rahamarkkinarahastoista ja jos se on direktiivin 2006/48/EY 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luottoluokituslaitos.

3. Jos sijoituspalveluyritykset eivät säilytä asiakkaan varoja keskuspankissa, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat asianmukaista ammattitaitoa, huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen sen luottolaitoksen, pankin tai rahamarkkinarahaston, jossa varoja säilytetään, ja kyseisten varojen hallussapitämiseen liittyvien järjestelyjen valinnan, nimeämisen ja säännöllisen tarkistamisen.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat asiakkaan oikeuksien turvaamiseksi erityisesti huomioon tällaisten laitosten tai rahamarkkinarahastojen asiantuntemuksen ja maineen markkinoilla sekä asiakkaan varojen hallussapitämistä koskevaan lainsäädäntöön tai säännöksiin liittyvät vaatimukset tai markkinakäytännöt, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti asiakkaiden oikeuksiin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiakkailta on oikeus vastustaa varojensa säilyttämistä jossakin hyväksytyssä rahamarkkinarahastossa.

19 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 kohta)

Asiakkaan rahoitusvälineiden käyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset saavat osallistua arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin asiakkaan lukuun säilyttämällä rahoitusvälineillä tai käyttää muulla tavoin tällaisia rahoitusvälineitä omaan lukuunsa tai sijoituspalveluyrityksen toisen asiakkaan lukuun ainoastaan silloin, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- asiakas on antanut ennakolta erillisen suostumuksen rahoitusvälineiden käyttöön tietyin ehdoin, ja kun kyse on yksityisasiakkaasta, vahvistanut kyseiset ehdot allekirjoituksellaan tai vastaavalla vaihtoehtoisella menetelmällä;
- kyseisen asiakkaan rahoitusvälineitä käytetään ainoastaan hänen hyväksymiään ehtoja noudattaen.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset saavat osallistua arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin rahoitusvälineillä, joita sijoituspalveluyritykset säilyttävät asiakkaan lukuun kolmannen osapuolen ylläpitämällä yhteistilillä, tai muuten käyttää yhteistilillä säilytettäviä rahoitusvälineitä omaan lukuunsa tai toisen asiakkaansa lukuun ainoastaan silloin, kun vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy 1 kohdan mukaisten vaatimusten lisäksi:

- jokainen asiakas, jonka rahoitusvälineitä säilytetään yhteistilillä, on antanut ennakolta erillisen suostumuksensa 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;

⁽¹⁾ EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

- b) sijoituspalvelu yrityksellä on käytössään järjestelmät ja valvontamenettelyt sen varmistamiseksi, että ainoastaan sellaisia rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ennakolta suostumuksensa antaneille asiakkaille, käytetään tällä tavoin.

Jotta mahdolliset tappiot voidaan kohdentaa asianmukaisesti, sijoituspalvelu yrityksen säilyttämiin tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot asiakkaasta, jonka ohjeiden mukaan rahoitusvälineitä on käytetty, ja käytettyjen rahoitusvälineiden määrästä kutakin suostumuksensa antanutta asiakasta kohden.

20 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 ja 8 kohta)

Ulkoisten tilintarkastajien raportointi

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalvelu yritykset varmistavat ulkoisten tilintarkastajiensa raportoivan vähintään vuosittain sijoituspalvelu yrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sijoituspalvelu yrityksen direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 7 ja 8 kohdan ja tämän jakson mukaisten järjestelyjen riittävydestä.

4 JAKSO

Eturistiriidat

21 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 3 kohta ja 18 artikla)

Asiakkaalle mahdollisesti haitalliset eturistiriidat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalvelujen tai oheispalvelujen tai niiden yhdistelmien tarjoamiseen liittyvien, asiakkaan etua mahdollisesti vahingoittavien eturistiriitojen määrittämiseksi sijoituspalvelu yritykset ottavat vähimmäisvaatimuksia soveltamalla huomioon sen, onko sijoituspalvelu yritys, relevantti henkilö tai määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sijoituspalvelu palvelu yritykseen sidoksissa oleva henkilö jossakin seuraavista tilanteista sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamisen, sijoitustoiminnan harjoittamisen tai muun syyn vuoksi:

- yritys tai edellä tarkoitettu henkilö saa todennäköisesti taloudellista etua tai välttää taloudellisen tappion asiakkaan kustannuksella;
- yrityksellä tai edellä tarkoitettulla henkilöllä on asiakkaalle tarjotun palvelun tai asiakkaan lukuun toteutetun liiketoimen tulokseen liittyvä, asiakkaan edusta poikkeava etu;
- yrityksellä tai edellä tarkoitettulla henkilöllä on taloudellinen tai muunlainen kannustin suosia asiakkaan etujen sijaan toisen asiakkaan tai asiakasryhmän etuja;
- yritys tai edellä tarkoitettu henkilö harjoittaa samaa liiketoimintaa kuin asiakas;

- yritys tai edellä tarkoitettu henkilö saa tai tulee saamaan toiselta henkilöltä kuin asiakkaalta sellaisen kannustimen rahana, tavarana tai palveluna, joka liittyy asiakkaalle tarjottavaan palveluun ja poikkeaa kyseisestä palvelusta tavallisesti perittävistä palkkiosta tai maksusta.

22 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 1 kohta ja 18 artiklan 3 kohta)

Eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet

- Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalvelu yritykset ottavat käyttöön sellaiset eturistiriitoja koskevat tehokkaat kirjalliset toimintaperiaatteet, jotka ovat asianmukaiset yrityksen kokoon ja sen toiminnan järjestämiseen sekä sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden, ja että ne soveltavat ja ylläpitävät kyseisiä periaatteita.

Jos sijoituspalvelu yritys kuuluu ryhmään, tällaisissa toimintaperiaatteissa on otettava huomioon myös kaikki sellaiset olosuhteet, joista sijoituspalvelu yritys on tai sen pitäisi olla tietoinen ja jotka voivat ryhmän muiden yritysten rakenteen ja liiketoiminnan seurauksena johtaa eturistiriitoihin.

- Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti käyttöön otetuissa eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa on

- mainittava sijoituspalvelu yrityksen suorittamien tai sen lukuun suoritettujen sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen lajit ja eriteltävä niihin viitaten olosuhteet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa eturistiriidan, johon liittyy yhden tai useamman asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski;

- täsmennettävä tällaisten eturistiriitojen hallitsemiseksi noudatettavat menettelyt ja toteutettavat toimenpiteet.

- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla menettelyillä ja toimenpiteillä voidaan varmistaa, että sellaisia liiketoimintoja harjoittavat relevantit henkilöt, joihin liittyy 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu eturistiriita, harjoittavat kyseisiä toimintoja niin riippumattomina kuin sijoituspalvelu yrityksen ja ryhmän, johon se kuuluu, koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät.

Edellä olevaa 2 kohdan b alakohtaa sovellettaessa noudatettaviin menettelyihin ja toteutettaviin toimenpiteisiin on sisällytettävä seuraavat seikat sen mukaan kuin tämä on tarpeen ja asianmukaista sijoituspalvelu yrityksen riittävän riippumattomuuden tason varmistamiseksi:

- tehokkaat menettelyt, joilla estetään tietojenvaihto tai valvotaan sitä sellaista toimintaa harjoittavien relevanttien henkilöiden välillä, johon liittyy eturistiriidan riski, kun kyseisten tietojen vaihtaminen voi vahingoittaa yhden tai useamman asiakkaan etua;

b) erillinen valvonta sellaisille relevanteille henkilöille, joiden päätehtäviin kuuluu toiminnan harjoittaminen sellaisten asiakkaiden lukuun tai palvelujen tarjoaminen sellaisille asiakkaille, joiden edut saattavat joutua ristiriitaan tai jotka muutoin edustavat eri etuja, jotka voivat joutua ristiriitaan, sijoituspalveluyrityksen etu mukaan luettuna;

c) suoran yhteyden poistaminen jostakin toiminnasta pääasiassa vastaaville relevanteille henkilöille maksettavan korvauksen ja jostakin toisesta toiminnasta pääasiassa vastaaville muille relevanteille henkilöille maksettavan korvauksen tai näiden tuottamien tulojen väliltä, jos kyseisten toimintojen osalta voi syntyä eturistiriita;

d) toimenpiteet, joilla estetään henkilöä käyttämästä asiatonta vaikutusvaltaa tapaan, jolla relevantti henkilö tarjoaa sijoituspalveluja tai oheispalveluja taikka harjoittaa sijoitustoimintaa, tai joilla rajoitetaan kyseisen vaikutusvallan käyttöä;

e) toimenpiteet, joilla estetään tai valvotaan relevantin henkilön samanaikaista tai peräkkäistä osallistumista erillisen sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjontaan tai erilliseen sijoitustoimintaan, jos kyseinen osallistuminen voi heikentää eturistiriitojen asianmukaista hallintaa.

Jos yhden tai useamman edellä mainitun toimenpiteen tai menettelyn käyttöönotolla tai soveltamisella ei voida varmistaa riittävää riippumattomuutta, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön sellaisia vaihtoehtoisia toimenpiteitä ja menettelyjä tai sellaisia lisätoimenpiteitä ja -menettelyjä kuin on tarpeen ja asianmukaista.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivin 2004/39/EY 18 artiklan 2 kohdan mukainen ilmoitus asiakkaalle tehdään pysyväällä välineellä ja että kyseinen ilmoitus sisältää asiakkaan kannalta arvioituna riittävästi yksityiskohtaista tietoa, jotta asiakas voi sen pohjalta tehdä sitä sijoitus- tai oheispalvelua koskevan perustellun päätöksen, jonka yhteydessä eturistiriita aiheutuu.

23 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 6 kohta)

Haitalliseen eturistiriitaan johtavia palveluja tai tällaista toimintaa koskevien tietojen kirjaaminen

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset kirjaavat ja saattavat säännöllisesti ajan tasalle tiedot sellaisista tarjoamistaan tai niiden lukuun tarjottavista sijoitus- tai oheispalveluista tai sellaisesta harjoittamastaan tai niiden lukuun harjoitettavasta sijoitustoiminnasta, jotka ovat aiheuttaneet sellaisen eturistiriidan, johon liittyy yhden tai useamman asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä vahinkoriski, tai kun kyseessä on jatkuva palvelu tai toiminta, jotka voivat aiheuttaa tällaisen eturistiriidan.

24 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 2 kohta)

Sijoitustutkimus

1. Jäljempänä olevassa 25 artiklassa 'sijoitustutkimuksella' tarkoitetaan tutkimus- tai muuta tietoa, jossa suoraan tai epäsuorasti suositellaan tai ehdotetaan yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijaa koskevaa sijoitusstrategiaa, myös näkemyksiä rahoitusvälineiden nykyisestä tai tulevasta arvosta tai hinnasta, ja joka on tarkoitettu jakelukanavia tai yleisöä varten ja jonka osalta täyttyvät seuraavat edellytykset:

- sitä kutsutaan tai kuvaillaan sijoitustutkimukseksi tai vastaavalla tavalla, tai se on muuten esitetty puolueettomana tai riippumattomana selvityksenä suositukseen sisältyvistä asioista;
- jos sijoituspalveluyritys antaisi kyseisen suosituksen asiakkaalle, tätä ei katsottaisi direktiiviä 2004/39/EY sovellettaessa sijoitusneuvonnan tarjoamiseksi.

2. Direktiivin 2003/125/EY 1 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa suositusta vastaava suositus, joka liittyy direktiivissä 2004/39/EY määriteltyihin rahoitusvälineisiin ja joka ei täytä edellä olevassa 1 kohdassa asetettuja edellytyksiä, katsotaan direktiiviä 2004/39/EY sovellettaessa mainonnanksi, ja jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset, jotka antavat tällaisen suosituksen tai levittävät sitä, varmistavat, että se on selkeästi tunnistettavissa tällaiseksi aineistoksi.

Jäsenvaltioiden on lisäksi edellytettävä, että kyseiset sijoituspalveluyritykset varmistavat, että kaikki tällaiset suositukset sisältävät selkeän ja näkyvän ilmoituksen (tai jos kyseessä on suullisesti annettu suositus, tällaista ilmoitusta vastaavan ilmoituksen) siitä, ettei suositusta ole laadittu sijoitustutkimuksen riippumattomuuden edistämiseksi annettujen säännösten mukaisesti eikä siihen sovelleta kieltoja, jotka koskevat sijoitustutkimusten levittämistä edeltävää kaupankäyntiä.

25 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 3 kohta)

Toiminnan järjestämistä koskevat lisävaatimukset, kun sijoituspalveluyritys laatii ja levittää sijoitustutkimuksia

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset, jotka laativat tai laadittavat sellaisia sijoitustutkimuksia, jotka on suunnattu yrityksen asiakkaille tai yleisölle tai jotka ne myöhemmin levittävät näille siten, että levitys tapahtuu niiden omalla tai jonkin niiden ryhmään kuuluvan jäsenen vastuulla, varmistavat, että kaikki 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteutetaan sellaisten, sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvien rahoitusanalyttikkojen ja muiden relevanttien henkilöiden osalta, joiden vastuualueet tai liiketoimintaedut

voivat olla ristiriidassa sellaisten henkilöjen etujen kanssa, joille sijoitustutkimukset levitetään.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvilla sijoituspalveluyrityksillä on käytössään järjestelyt, joilla varmistetaan seuraavien edellytysten täyttyminen:

- a) rahoitusanalyttikoiden ja muiden relevanttien henkilöiden on pidättäydyttävä, paitsi toimiessaan vilpittömässä mielessä markkinatakaajina ja osana tavanomaista markkinatakausta tai toteuttaessaan pyytämättä saatuja asiakastoimeksiantoja, toteuttamasta henkilökohtaisia liiketoimia tai käymästä kauppaa kenenkään toisen henkilön tai sijoituspalveluyrityksen lukuun sellaisilla rahoitusvälineillä, joihin sijoitustutkimus liittyy, tai tällaisiin rahoitusvälineisiin liittyvillä rahoitusvälineillä, silloin kun ne ovat tietoisia sijoitustutkimuksen todennäköisestä julkistamisajankohdasta tai sisällöstä ja kun kyseinen tieto ei ole julkista tai asiakkaiden saatavilla eikä sitä voida helposti johtaa julkisesta tai asiakkaiden saatavilla olevasta tiedosta, siihen asti, kunnes sijoitustutkimuksen vastaanottajilla on ollut kohtuullinen mahdollisuus toimia sen perusteella;
- b) edellä olevan a alakohdan soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä tilanteissa sellaiset rahoitusanalyttikot ja muut relevantit henkilöt, jotka osallistuvat sijoitustutkimusten laatimiseen, eivät vastoin nykyisiä suosituksia saa toteuttaa henkilökohtaisia liiketoimia sellaisilla rahoitusvälineillä, joihin sijoitustutkimus liittyy, tai tällaisiin rahoitusvälineisiin liittyvillä rahoitusvälineillä lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa on etukäteen saatu kirjallinen suostumus sijoituspalveluyrityksen oikeudelliselta tai säännösten noudattamista valvovalta toiminnolta;
- c) sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvat sijoituspalveluyritykset, rahoitusanalyttikot ja muut relevantit henkilöt eivät saa hyväksyä kannustimia sellaisilta tahoilta, joilla on sijoitustutkimuksen kohteeseen liittyvä merkittävä etu;
- d) sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvat sijoituspalveluyritykset, rahoitusanalyttikot ja muut relevantit henkilöt eivät saa luvata liikkeeseenlaskijoille suotuisaa kohtelua tutkimuksessa;
- e) liikkeeseenlaskijoille, muille relevanteille henkilöille kuin rahoitusanalyttikoille eikä kenellekään muulle henkilölle ei saa antaa ennen sijoitustutkimuksen tulosten levittämistä lupaa tarkistaa sijoitustutkimuksen luonnosta siinä esitettyjen tosiseikkojen paikkansapitävyyden varmistamiseksi tai muuta tarkoitusta varten kuin sijoituspalveluyrityksen oikeudellisten veloitteiden noudattamisen tarkistamiseksi, jos luonnos sisältää suosituksen tai tavoitehinnan.

Tässä kohdassa 'rahoitusvälineeseen liittyvällä rahoitusvälineellä' tarkoitetaan rahoitusvälinettä, jonka hinta riippuu läheisesti jonkin toisen, sijoitustutkimuksen kohteena olevan rahoitusvälineen tai tällaisen rahoitusvälineen johdannaisen, hinnanvaihteluista.

3. Jäsenvaltioiden on vapautettava sellaiset sijoituspalveluyritykset, jotka levittävät toisen henkilön laatimia sijoitustutkimuksia yleisölle tai asiakkaille, 1 kohdan säännösten noudattamisesta, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) sijoitustutkimuksen laatija ei ole sen ryhmän jäsen, johon sijoituspalveluyritys kuuluu;
- b) sijoituspalveluyritys ei olennaisesti muuta sijoitustutkimukseen sisältyviä suosituksia;
- c) sijoituspalveluyritys ei esitä sijoitustutkimusta itse laatimaan tutkimuksena;
- d) sijoituspalveluyritys varmistaa, että tutkimuksen laatijaan sovelletaan tutkimuksen laatimisen osalta vaatimuksia, jotka vastaavat tämän direktiivin mukaisia vaatimuksia, tai että tutkimuksen laatija on vahvistanut toimintaperiaatteet, joissa on asetettu tällaiset vaatimukset.

III LUKU

SIOITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMINNAN HARJOITTAMISEN EDELLYTYKSET

1 JAKSO

Kannustimet

26 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 1 kohta)

Kannustimet

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritysten ei katsota toimivan rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaidensa etujen mukaisesti, jos ne asiakkaalle sijoitus- tai oheispalvelua tarjotessaan maksavat tai saavat maksun tai palkkion taikka tarjoavat tai saavat muun kuin rahallisen edun seuraavassa lueteltuja lukuun ottamatta:

- a) asiakkaalle tai asiakkaan lukuun henkilölle suoritettu tai asiakkaan tai tällaisen henkilön suorittama maksu tai palkkio taikka asiakkaalle tai tällaiselle henkilölle tarjottu tai näiden tarjoama muu kuin rahallinen etu;
- b) kolmannelle osapuolelle tai kolmannen osapuolen lukuun toimivalle henkilölle suoritettu tai kolmannen osapuolen tai tällaisen henkilön suorittama maksu tai palkkio taikka kolmannelle osapuolelle tai tällaiselle henkilölle tarjottu tai näiden tarjoama muu kuin rahallinen etu, silloin kun seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - i) maksusta, palkkiosta tai edusta ja sen luonteesta ja määrästä, tai kun määrää ei pystytä määrittämään, määrän laskentamenetelmästä on ennen asianomaisen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista annettava asiakkaalle selkeässä muodossa kattavat, paikkansapitävät ja ymmärrettävät tiedot;

- ii) maksun tai palkkion maksamisen tai muun kuin rahallisen edun tarjoamisen on parannettava kyseisen asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua, eikä se saa haitata sen veloitteen noudattamista, jonka mukaan yrityksen on toimittava asiakkaan edun mukaisesti;
- c) varsinaiset maksut, jotka mahdollistavat sijoituspalvelujen tarjoamisen tai ovat tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, suoritus- ja vaihtopalkkiot, säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut, ja jotka eivät luonteensa vuoksi voi johtaa ristiriitaan rehellistä, tasapuolista, ammattimaista ja asiakkaiden etujen mukaista toimintaa koskevan sijoituspalveluyritysten veloitteen kanssa.
- b) vertailun perustana olevat tietolähteet on ilmoitettava;
- c) tietojen on sisällettävä vertailun perustana olevat olennaiset tosiseikat ja oletukset.
4. Jos tiedoissa viitataan rahoitusvälineen, rahoitusindeksin tai sijoituspalvelun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen, seuraavien edellytysten on täyttyttävä:
- a) kyseinen viittaus ei saa muodostaa viestin keskeisintä sisältöä;

Jäsenvaltioiden on annettava sijoituspalveluyritykselle b alakohdan i alakohdan soveltamiseksi lupa ilmoittaa maksua, palkkiota tai muuta kuin rahallista etua koskeviin järjestelyihin liittyvät olennaiset ehdot tiivistetyssä muodossa, jos kyseinen yritys sitoutuu antamaan lisätietoja asiakkaan pyynnöstä ja noudattaa antamaansa sitoumusta.

2 JAKSO

Asiakkaille ja potentiaalisille asiakkaille annettavat tiedot

27 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 2 kohta)

Edellytykset, jotka tietojen on täytettävä, jotta ne olisivat asiallisia ja selkeitä ja jotta ne eivät olisi harhaanjohtavia

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat, että kaikki tiedot mainonta mukaan luettuna, jotka sijoituspalveluyritykset osoittavat yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tai joita ne levittävät siten, että niiden todennäköisinä vastaanottajina ovat kyseiset asiakkaat, täyttävät 2–8 kohdassa vahvistetut edellytykset.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on sisällettävä sijoituspalveluyrityksen nimi.

Tietojen on oltava paikkansapitäviä eikä niissä etenkään saa korostaa sijoituspalvelusta tai rahoitusvälineestä mahdollisesti saatavaa etua ilman, että samalla annetaan asiallinen ja selvästi havaittava ilmoitus kaikista kyseeseen tulevista riskeistä.

Tietoja on oltava riittävästi siihen ja ne on esitettävä siten, että niiden kohderyhmään tai todennäköiseen vastaanottajaryhmään kuuluva keskimääräinen jäsen todennäköisesti ymmärtää ne.

Tiedoissa ei saa peitellä tärkeitä osia, väitteitä tai varoituksia, eikä niitä saa esittää todellista vähemmän merkityksellisinä tai epäselvästi.

3. Jos tiedoissa verrataan sijoitus- tai oheispalveluja, rahoitusvälineitä tai sijoitus- tai oheispalveluja tarjoavia henkilöitä, seuraavien edellytysten on täyttyttävä:

- a) vertailun on oltava järkevää, ja esitystavan on oltava asiallinen ja tasapuolinen;

- b) tietojen on sisällettävä asianmukaiset tuotto- tai arvonkehitystä koskevat tiedot välittömästi edeltävältä viiden vuoden jaksolta, tai koko jaksolta, jolla rahoitusvälinettä on tarjottu, rahoitusindeksi on ollut käytössä tai rahoituspalvelua on tarjottu, jos kyseinen jakso on alle viisi vuotta, tai yrityksen valitsemalta, edellisiä pidemmältä ajanjaksolta kuitenkin siten, että tuotto- tai arvonkehitystä koskevien tietojen on aina perustuttava täysiin 12 kuukauden jaksoihin;

- c) viitejakso ja tietolähde on ilmoitettava selvästi;

- d) tietojen on sisällettävä selvästi havaittava varoitus siitä, että numerotiedot koskevat aiempia jaksoja ja ettei aiemman tuotto- tai arvonkehityksen perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä;

- e) kun viittaus perustuu numerotietoihin, jotka on ilmoitettu muuna kuin yksityisasiakkaan tai potentiaalisen yksityisasiakkaan kotipaikkajäsenvaltion valuuttana, valuutta on ilmoitettava selkeästi, ja tietojen on lisäksi sisällettävä varoitus siitä, että tuotto voi kasvaa tai supistua valuuttakurssivaihtelujen seurauksena;

- f) kun viittaus perustuu bruttotuotto- tai bruttoarvonkehitykseen, palkkioiden, maksujen ja muiden kulujen vaikutus on ilmoitettava.

5. Jos tiedoissa viitataan simuloituun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen tai jos ne sisältävät tietoja tällaisesta tuotto- tai arvonkehityksestä, tietojen on liityttävä rahoitusvälineeseen tai rahoitusindeksiin ja seuraavien edellytysten on täyttyttävä:

- a) simuloitun aiemman tuotto- tai arvonkehityksen on perustuttava yhden tai useamman sellaisen rahoitusvälineen tai rahoitusindeksin todelliseen aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen, joka on samanlainen kuin tarkasteltavana oleva rahoitusväline tai joka on sen perustana;

- b) edellä olevan 4 kohdan a–c, e ja f alakohdassa vahvistettujen edellytysten on täyttyttävä a alakohdassa tarkoitettujen todellisen aiemman tuotto- tai arvonkehityksen osalta;

- c) tietojen on sisällettävä selvästi havaittava varoitus siitä, että numerotiedot koskevat simuloitua aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä eikä aiemman tuotto- tai arvonkehityksen perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä.

6. Jos tiedot sisältävät tulevaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevaa tietoa, seuraavien edellytysten on täyttyttävä:

- a) tiedot eivät saa perustua eikä niissä saa viitata simuloituun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen;
- b) tietojen on perustuttava kohtuullisiin oletuksiin, jotka pohjautuvat puolueettomaan tietoon;
- c) kun tiedot perustuvat bruttotuotto- tai bruttoarvonkehitykseen, palkkioiden, maksujen ja muiden kulujen vaikutus on ilmoitettava;
- d) tietojen on sisällettävä selvästi havaittava varoitus siitä, ettei kyseisten ennusteiden perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä.

7. Jos tiedoissa viitataan tiettyyn verokohteluun, niissä on selvästi havaittavalla tavalla ilmoitettava, että verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan ja voi tulevaisuudessa muuttua.

8. Tiedoissa ei saa käyttää minkään toimivaltaisen viranomaisen nimeä siten, että tämä voitaisiin tulkita osoitukseksi tai viitteeksi siitä, että kyseinen viranomainen on hyväksynyt sijoituspalveluyrityksen tarjoamat tuotteet tai palvelut.

28 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohta)

Asiakkaiden luokittelua koskevat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ilmoittavat uusille ja vanhoille asiakkaille, että asiakas on luokiteltu direktiivin 2004/39/EY vaatimusten mukaisesti kyseisessä direktiivissä tarkoitetuksi yksityisasiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ilmoittavat asiakkailleen pysyvällä välineellä kaikista sellaisista oikeuksista, joihin vedoten nämä voivat pyytää luokittelun muuttamista, sekä kaikista luokittelun muuttamisen seurauksena asiakkaan suojan tasoon kohdistuvista rajoituksista.
3. Jäsenvaltioiden on annettava sijoituspalveluyrityksille lupa siihen, että nämä voivat joko omasta aloitteesta tai asiakkaan pyynnöstä
 - a) käsitellä ammattimaisena asiakkaana tai yksityisasiakkaana asiakasta, joka muutoin luokiteltaisiin direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan 2 kohdan mukaan hyväksyttäväksi vastapuoleksi;
 - b) käsitellä yksityisasiakkaana asiakasta, joka direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan I jakson mukaan katsotaan ammattimaiseksi asiakkaaksi.

29 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohta)

Asiakkaille annettaviin tietoihin sovellettavat yleiset vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle seuraavassa luetellut tiedot hyvissä ajoin ennen kuin sijoitus- tai oheispalvelujen tarjontaa koskeva sopimus sitoo kyseistä asiakasta tai ennen kuin tällaisia palveluja tarjotaan kyseiselle asiakkaalle, sen mukaan kumpi näistä tapahtuu ensin:
 - a) kyseisen sopimuksen ehdot;
 - b) kyseiseen sopimukseen tai kyseisiin sijoitus- tai oheispalveluihin liittyvät 30 artiklassa edellytetyt tiedot.
2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle 30–33 artiklassa edellytetyt tiedot hyvissä ajoin ennen kuin sijoitus- tai oheispalveluja tarjotaan kyseisille asiakkaille.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat ammattimaisille asiakkaille 32 artiklan 5 ja 6 kohdassa tarkoitettut tiedot hyvissä ajoin ennen kuin palvelua tarjotaan kyseisille asiakkaille.
4. Edellä olevassa 1–3 kohdassa tarkoitettu tieto on annettava pysyvällä välineellä tai verkkosivuilla (kun niitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.
5. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on annettava sijoituspalveluyrityksille lupa antaa 1 kohdassa edellytetyt tiedot yksityisasiakkaalle välittömästi sen jälkeen, kun sijoitus- tai oheispalveluja koskevasta sopimuksesta on tullut kyseistä asiakasta sitova, ja 2 kohdassa edellytetyt tiedot välittömästi sen jälkeen, kun palvelun tarjoaminen on aloitettu, seuraavassa lueteltujen olosuhteiden vallitessa:
 - a) sijoituspalveluyritys ei ole pystynyt noudattamaan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä määräaikoja, koska sopimus on asiakkaan pyynnöstä tehty käyttämällä sellaista etäviestintä, joka estää yritystä antamasta tietoja 1 ja 2 kohdan mukaisesti;
 - b) silloin kun kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta 23 päivänä syyskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/65/EY⁽¹⁾ 3 artiklan 3 kohta ei muutoin tulisi sovellettavaksi, sijoituspalveluyritys noudattaa kyseisen artiklan vaatimuksia yksityisasiakkaan tai potentiaalisen yksityisasiakkaan osalta siten, että kyseinen asiakas rinnastetaan mainitussa direktiivissä tarkoitettuun 'kuluttajaan' ja sijoituspalveluyritys mainitussa direktiivissä tarkoitettuun 'palvelujen tarjoajaan'.

⁽¹⁾ EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ilmoittavat asiakkaalle hyvissä ajoin kaikista sellaisista 30–33 artiklan mukaisesti annettuihin tietoihin tehdyistä olennaisista muutoksista, joilla on merkitystä yrityksen kyseiselle asiakkaalle tarjoaman palvelun kannalta. Ilmoitus on tehtävä pysyvällä välineellä, jos tiedot, joihin ilmoitus liittyy, annetaan pysyvällä välineellä.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat, että mainontaan sisältyvät tiedot ovat johdonmukaisia niiden tietojen kanssa, joita sijoituspalveluyritys antaa sijoitus- ja oheispalveluja tarjotessaan asiakkaille.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun mainonta sisältää seuraavassa kuvatun kaltaisen tarjouksen tai kehotuksen ja kun siinä ilmoitetaan vastaustapa tai kun se sisältää vastauslomakkeen, kyseinen mainonta sisältää sellaiset 30–33 artiklassa tarkoitetut tiedot, joilla on merkitystä tällaisen tarjouksen tai kehotuksen kannalta:

- tarjous, jossa tarjoudutaan tekemään rahoitusvälinettä, sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskeva sopimus ilmoituksen vastaavan henkilön kanssa;
- kehotus, jossa kehoitetaan ilmoituksen vastaavaa henkilöä tekemään tarjous rahoitusvälinettä, sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan sopimuksen tekemiseksi.

Ensimmäistä alakohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos potentiaalisen yksityisasiakkaan on mainontaan sisältyvään tarjoukseen tai kehoitukseen vastataksaan tutustuttava sellaiseen muuhun asiakirjaan tai sellaisiin muihin asiakirjoihin, jotka erikseen tai yhdessä sisältävät kyseiset tiedot.

30 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan ensimmäinen luetelmakohta)

Yksityisasiakkaille ja potentiaalisille yksityisasiakkaille sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista annettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille soveltuvin osin seuraavat yleiset tiedot:

- sijoituspalveluyrityksen nimi ja osoite sekä yhteystiedot, joita asiakkaat tarvitsevat voidakseen asioida tehokkaasti yrityksen kanssa;
- kielet, joilla asiakas voi asioida sijoituspalveluyrityksen kanssa ja joilla tämä voi saada asiakirjoja ja muuta tietoa yritykseltä;
- sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välisessä viestinnässä käytettävät menetelmät, joiden yhteydessä ilmoitetaan tarvittaessa myös toimeksiantojen lähettämisessä ja vastaanottamisessa käytettävät menetelmät;
- ilmoitus siitä, että sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa, sekä toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite;

e) jos sijoituspalveluyritys toimii sidonnaisasiamiehen välityksellä, tätä koskeva ilmoitus, joka sisältää myös tiedon sidonnaisasiamiehen rekisteröintijäsenvaltiosta;

f) sellaisten tarjottavaa palvelua koskevien selvitysten luonne, toimitusväli ja -ajankohta, jotka sijoituspalveluyrityksen on toimitettava asiakkaalle direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 8 kohdan mukaisesti;

g) jos sijoituspalveluyritys pitää hallussaan asiakkaan rahoitusvälineitä tai varoja, yhteenveto toimenpiteistä, joita yritys toteuttaa suojatakseen kyseisiä rahoitusvälineitä ja varoja, mukaan luettuina yhteenvetotiedot sellaisista mahdollisista sijoittajien korvausjärjestelmistä tai talletussuojajärjestelmistä, joita yritykseen sovelletaan sen jäsenvaltiossa harjoittaman toiminnan johdosta;

h) kuvaus, joka voidaan toimittaa tiivistelmän muodossa, toimintaperiaatteista, joita yritys soveltaa eturistiriitoihin 22 artiklan mukaisesti;

i) aina asiakkaan pyytäessä lisätietoja toimintaperiaatteista, joita yritys soveltaa eturistiriitoihin, pysyvällä välineellä tai verkkosivuilla (kun niitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa täsmennetyt edellytykset täyttyvät.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että salkunhoitopalvelua tarjotessaan sijoituspalveluyritykset käyttävät asianmukaista arviointi- ja vertailumenetelmää, kuten tarkoituksenmukaista vertailuarvoa, joka perustuu asiakkaan sijoitustavoitteisiin ja asiakkaan salkkuun sisältyviin rahoitusvälinelajeihin, jotta asiakas, jolle palvelua tarjotaan, pystyy arvioimaan yrityksen kannattavuutta.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritysten ehdottaessa yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle salkunhoitopalveluja kyseiset yritykset antavat tällaiselle asiakkaalle 1 kohdassa edellytettyjen tietojen lisäksi seuraavat tiedot soveltuvin osin:

- tiedot asiakkaan salkkuun sisältyvien rahoitusvälineiden arvon määrittämisestä ja -välistä;
- tiedot salkunhoitoon liittyvän harkintavallan siirtämisestä asiakkaan salkkuun sisältyvien kaikkien rahoitusvälineiden tai varojen tai niiden osan osalta;
- asiakkaan salkun tuotto- tai arvonkehityksen tarkastelussa käytettävä vertailuarvo;
- tiedot siitä, minkä tyyppisiä rahoitusvälineitä asiakkaan salkkuun voidaan sisällyttää ja minkä tyyppisiä liiketoimia kyseisillä rahoitusvälineillä voidaan toteuttaa, mahdollisia limiittejä koskevat tiedot mukaan luettuina;
- salkunhoitotavoitteet ja salkunhoitajan harkintavallan käyttöä ohjaava riskitaso sekä kyseiseen harkintavallan liittyvät mahdolliset rajoitukset.

31 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan toinen luettelukohta)

Rahoitusvälineistä annettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille yleiskuvauksen rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä riskeistä siten, että tällöin otetaan huomioon erityisesti se, onko asiakas luokiteltu yksityisasiakkaaksi vai ammattimaiseksi asiakkaaksi. Kuvauksessa on selitettävä kulloisenkin rahoitusvälineelajin luonne sekä kyseiseen rahoitusvälineelajiin liittyvät riskit niin yksityiskohtaisesti, että asiakas voi tehdä perustellun sijoitus päätöksen.

2. Riskien kuvaukseen on kyseisen rahoitusvälineelajin, asiakkaan aseman ja asiakkaalla olevan tietämyksen mukaan sisällytettävä seuraavat tekijät:

- a) kyseiseen rahoitusvälineelajiin liittyvät riskit, mukaan luettuina selvitys vipuvaikutuksesta ja sen seurauksista sekä koko sijoituksen menettämisen riskeistä;
- b) kyseisten rahoitusvälineiden hintavolatiliteetti ja muut niihin liittyvät tarjolla olevan markkinan rajoitukset;
- c) se seikka, että sijoittajalle voi kyseisillä rahoitusvälineillä toteutettavien liiketoimien seurauksena syntyä taloudellisia sitoumuksia ja muita lisävelvoitteita, mahdolliset ehdolliset vastuut mukaan luettuina, jotka eivät sisälly kyseisten rahoitusvälineiden hankintakustannuksiin;
- d) kyseiseen rahoitusvälineelajiin mahdollisesti sovellettavat vakuusvaatimukset ja vastaavat velvoitteet.

Jäsenvaltiot voivat antaa tarkat määräykset tässä kohdassa edellytetystä riskien kuvauksesta tai sen sisällöstä.

3. Jos sijoituspalveluyritys antaa yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle tietoja rahoitusvälineestä, jota tarjotaan parhaillaan yleisölle, ja jos kyseisen tarjoamisen yhteydessä on julkistettu esite direktiivin 2003/71/EY mukaisesti, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle, missä kyseinen esite on yleisön saatavilla.

4. Jos kahdesta tai useammasta eri rahoitusvälineestä tai -palvelusta koostuvaan rahoitusvälineeseen liittyvä riski on todennäköisesti suurempi kuin sen yksittäisiin osatekijöihin liittyvät riskit, sijoituspalveluyrityksen on annettava riittävä kuvaus kyseisen rahoitusvälineen osatekijöistä sekä tavasta, jolla niiden välinen vuorovaikutus lisää riskiä.

5. Jos rahoitusvälineisiin liittyy kolmannen osapuolen antama vakuus, vakuutta koskevien tietojen on sisällettävä riittävän yksityiskohtaiset tiedot vakuuden antajasta ja vakuudesta, jotta yksityisasiakas tai potentiaalinen yksityisasiakas voi asianmukaisesti arvioida vakuuden.

32 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan ensimmäinen luettelukohta)

Asiakkaan rahoitusvälineiden tai varojen suojaamiseen liittyviä tietoja koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun sijoituspalveluyrityksillä on hallussaan yksityisasiakkaiden rahoitusvälineitä tai varoja, sijoituspalveluyritykset antavat kyseisille yksityisasiakkaalle tai potentiaalisille yksityisasiakkaalle 2–7 kohdassa luetellut tiedot soveltuvin osin.

2. Silloin kun sijoituspalveluyritys voi säilyttää yksityisasiakkaan tai potentiaalisen yksityisasiakkaan rahoitusvälineitä tai varoja kolmannen osapuolen hallussa, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kyseiselle asiakkaalle tästä ja siitä, mikä on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan sen vastuu kolmannen osapuolen toimista tai laiminlyönneistä, sekä asiakkaalle kolmannen osapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuvista seurauksista.

3. Silloin kun kolmas osapuoli voi kansallisen lain mukaan säilyttää yksityisasiakkaan tai potentiaalisen yksityisasiakkaan rahoitusvälineitä yhteistilillä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tästä ja annettava selvästi havaittava varoitus seurauksena olevista riskeistä.

4. Silloin kun kolmannen osapuolen hallussa olevia asiakkaan rahoitusvälineitä ei kansallisen lain mukaan voida erottaa yksilöidysti kyseisen kolmannen osapuolen tai sijoituspalveluyrityksen omista rahoitusvälineistä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle tästä ja annettava selvästi havaittava varoitus seurauksena olevista riskeistä.

5. Silloin kun tileihin, joilla on asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle kuuluvia rahoitusvälineitä tai varoja, sovelletaan tai tullaan soveltamaan jonkin muun lainkäyttöalueen kuin jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kyseiselle asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tästä sekä mainittava, että kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät asiakkaan oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan.

6. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle kaikkien sellaisten asiakkaan rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuvien vakuus- tai panttioikeuksien olemassaolosta ja niiden ehdoista, joita sijoituspalveluyrityksellä on tai voi olla, ja kaikista sillä olevista kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuvista kuitausoikeuksista. Sijoituspalveluyritys ilmoittaa tarvittaessa asiakkaalle siitä, että säilytysyhteisöllä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuva vakuus- tai panttioikeus tai kuitausoikeus.

7. Ennen kuin sijoituspalveluyritys aloittaa sellaisiin rahoitusvälineisiin liittyviä arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia, joita se pitää hallussaan yksityisasiakkaan lukuun, tai ennen tällaisten rahoitusvälineiden käyttämistä muulla tavalla omaan lukuunsa tai toisen asiakkaan lukuun, on hyvissä ajoin ennen kyseisten rahoitusvälineiden käyttöä annettava yksityisasiakkaalle

pysyvällä välineellä selkeät, täydelliset ja tarkat tiedot kyseisten rahoitusvälineiden käyttöön liittyvistä sijoituspalveluyrityksen velvoitteista ja vastuista rahoitusvälineiden palauttamista koskevat ehdot mukaan luettuina, sekä niiden käyttöön liittyvistä riskeistä.

33 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan neljäs luetelmakohta)

Tiedot kuluista ja liitännäisistä veloituksista

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat yksityisasiakkailleen ja potentiaalisille yksityisasiakkailleen tiedot kuluista ja liitännäisistä veloituksista, joihin kuuluvat seuraavassa luetellut tiedot soveltuvin osin:

- asiakkaalta rahoitusvälineestä, sijoituspalvelusta tai oheispalvelusta veloittettava kokonaishinta, johon sisältyvät kaikki liitännäiset maksut, palkkiot, kulut ja kustannukset sekä kaikki sijoituspalveluyrityksen kautta maksettavat verot, tai jos tarkkaa hintaa ei voida ilmoittaa, kokonaishinnan laskentaperusteet, jotta asiakas voi tarkistaa sen;
- jos a alakohdassa tarkoitettu kokonaishinnasta osa maksetaan ulkomaan valuuttana tai on ulkomaan valuutan määräinen, kyseinen valuutta sekä sovellettava muuntokurssi ja muuntamisesta aiheutuvat kustannukset;
- ilmoitus siitä, että asiakkaalle voi aiheutua muita sellaisia rahoitusvälineeseen tai sijoituspalveluun liittyviin liiketoimiin perustuvia kuluja verot mukaan luettuina, joita ei makseta sijoituspalveluyrityksen kautta tai joita tämä ei peri;
- maksua tai muuta suoritusta koskevat ehdot.

Sovellettaessa a alakohtaa sijoituspalveluyrityksen veloittamat palkkiot on kaikissa tapauksissa eriteltävä.

34 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan toinen ja neljäs luetelmakohta)

Direktiivin 85/611/ETY mukaisesti laaditut tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun kyse on direktiivin 85/611/ETY soveltamisalaan kuuluvissa yhteissijoitusyrityksissä olevista osuuksista, kyseisen direktiivin 28 artiklan mukaista yksinkertaistettua esitettä pidetään asianmukaisena tietona direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan toista luetelmakohtaa sovellettaessa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivin 85/611/ETY soveltamisalaan kuuluvissa yhteissijoitusyrityksissä olevien osuuksien osalta kyseisen direktiivin 28 artiklassa tarkoitettun yksinkertaistetun esitteen katsotaan noudattavan direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 3 kohdan neljännen luetelmakohdan mukaisia velvoitteita tarvittavien tietojen antamisesta

yhteissijoitusyritykseen itseensä liittyvien kuluja ja liitännäisten veloitusten, myös merkintä- ja lunastuspalkkioiden osalta.

3 JAKSO

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi

35 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohta)

Soveltuvuuden arviointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset hankkivat asiakkailta tai potentiaalisilta asiakkailta tiedot, jotka ne tarvitsevat ymmärtääkseen asiakkaaseen liittyvät olennaiset seikat ja joiden perusteella ne voivat, kun tarjotun palvelun luonne ja laajuus otetaan asianmukaisesti huomioon, kohtuudella varmistua siitä, että salkunhoitopalvelun tarjoamisen yhteydessä suositeltava tai toteutettava liiketoimi täyttää seuraavat edellytykset:

- se vastaa kyseisen asiakkaan sijoitustavoitteita;
- se on sellainen, että asiakas pystyy taloudellisesti kantamaan kaikki siihen liittyvät sijoitustavoitteen kanssa johdonmukaiset sijoitusriskit;
- se on sellainen, että asiakkaalla on tarvittava kokemus ja tietämys liiketoimeen tai salkkunsuun hoitoon liittyvien riskien ymmärtämiseksi.

2. Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalvelua ammattimaiselle asiakkaalle, se voi olettaa, että kyseisellä asiakkaalla on 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu tarvittava kokemus ja tietämys sellaisista tuotteista, liiketoimista ja palveluista, joiden osalta se on luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi.

Kun kyseinen sijoituspalvelu muodostuu sijoitusneuvonnan tarjoamisesta direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan 1 jakson soveltamisalaan kuuluvalle ammattimaiselle asiakkaalle, sijoituspalveluyritys voi 1 kohdan b alakohtaa sovellettaessa olettaa, että kyseinen asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti oman sijoitustavoitteensa mukaiset mahdolliset sijoitusriskit.

3. Asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan taloudellista tilannetta koskevien tietojen on soveltuvin osin sisällettävä tiedot tämän säännöllisen tulon lähteistä ja määrästä sekä omaisuudesta, johon kuuluvat muun muassa likvidit varat, sijoitukset ja kiinteistöt, sekä säännöllisistä taloudellisista sitoumuksista.

4. Asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan sijoitustavoitteita koskevien tietojen on soveltuvin osin sisällettävä tiedot siitä, miten kauan asiakas haluaa pitää sijoitusta hallussaan ja millaisia riskejä hän mieluiten ottaa, sekä tiedot asiakkaan riskiprofiilista ja sijoituksen tarkoituksesta.

5. Jos sijoituspalveluyritys ei sijoitusneuvonnasta tai salkunhoitodesta muodostuvaa sijoituspalvelua tarjotessaan hanki direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 kohdassa edellytetyjä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle sijoituspalveluja tai rahoitusvälineitä.

36 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 5 kohta)

Asianmukaisuuden arviointi

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että arvioidessaan, onko direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu sijoituspalvelu asiakkaan kannalta asianmukainen, sijoituspalveluyritykset selvittävät, onko asiakkaalla tarvittava kokemus ja tietämys tarjottuun tai kysytyyn tuotteeseen tai sijoituspalveluun liittyvien riskien ymmärtämiseksi.

Sijoituspalveluyritys voi edellä olevan soveltamiseksi olettaa, että ammattimaisella asiakkaalla on riittävä kokemus ja tietämys sellaisiin sijoituspalveluihin, liiketoimiin tai liiketoimi- tai tuotelajeihin liittyvien riskien ymmärtämiseksi, joiden osalta se on luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi.

37 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 ja 5 kohta)

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointiin sovellettavat yhteiset säännökset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot, jotka koskevat asiakkaalla tai potentiaalisella asiakkaalla sijoitusalaista olevaa tietämystä ja kokemusta, sisältävät seuraavista tiedoista ne, jotka ovat asianmukaisia, kun otetaan huomioon asiakaslaji, tarjottavan sijoituspalvelun laji ja laajuus sekä tuotteen tai liiketoimen laji niiden monimutkaisuus ja niihin liittyvät riskit mukaan luettuina:

- a) asiakkaan jo tuntemat palvelu-, liiketoimi- ja rahoitusvälinelajit;
- b) rahoitusvälineisiin liittyvien asiakkaan liiketoimien luonne, volyyymi ja toteutusvälit sekä ajanjakso, jonka kuluessa ne on toteutettu;
- c) asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan koulutus ja ammatti tai aikaisempi ammatti, jos sillä on merkitystä tässä yhteydessä.

2. Sijoituspalveluyritys ei saa kannustaa asiakasta tai potentiaalista asiakasta olemaan toimittamatta direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 4 ja 5 kohdan soveltamiseksi tarvittavia tietoja.

3. Sijoituspalveluyritys voi luottaa asiakkaidensa tai potentiaalisten asiakkaidensa toimittamiin tietoihin, paitsi jos se on

tietoinen tai sen pitäisi olla tietoinen siitä, että kyseiset tiedot ovat selkeästi vanhentuneita, virheellisiä tai puutteellisia.

38 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 6 kohdan ensimmäinen luettelukohta)

Yksinkertaisiin rahoitusvälineisiin liittyvien palvelujen tarjoaminen

Rahoitusväline, jota ei mainita direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, katsotaan yksinkertaiseksi rahoitusvälineeksi, jos se täyttää seuraavat edellytykset:

- a) se ei kuulu direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdan c alakohdan tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdan soveltamisalaan;
- b) tarjolla on runsaasti tilaisuuksia sen luovuttamiseen, lunastamiseen tai muunlaiseen rahaksi muuttamiseen hintoihin, jotka ovat julkisesti markkinatoimijoiden saatavilla ja jotka ovat joko markkinahintoja tai liikkeeseenlaskijasta riippumattomien arvonmääritysjärjestelmien saataville asettamia tai vahvistamia hintoja;
- c) siihen ei liity minkäänlaista asiakkaalle aiheutuvaa tosiasiasta tai ehdollista maksuvelvoitetta, joka ylittäisi rahoitusvälineen hankintakustannukset;
- d) sen ominaispiirteistä on julkisesti saatavilla riittävän kattavaa tietoa, ja kyseiset tiedot ovat todennäköisesti helposti ymmärrettävissä niin, että keskimääräinen yksityisasiakas voi tehdä perustellun päätöksen siitä, toteuttaako hän kyseiseen rahoitusvälineeseen liittyvän liiketoimen.

39 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 1 ja 7 kohta)

Yksityisasiakassopimus

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että muita sijoituspalveluja kuin sijoitusneuvontaa ensimmäisen kerran tämän direktiivin soveltamispäivän jälkeen uudelle yksityisasiakkaalle tarjoava sijoituspalveluyritys tekee asiakkaan kanssa paperilla tai muulla pysyvällä välineellä kirjallisen perussopimuksen, jossa määritetään sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan keskeiset oikeudet ja velvoitteet.

Sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet voidaan esittää viittamalla muihin asiakirjoihin tai säädöksiin.

4 JAKSO

Raportointi asiakkaille

40 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 8 kohta)

Muiden kuin salkunhoitoon liittyvien toimeksiantojen toteuttamiseen liittyvä raportointivelvollisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritysten toteutettua muun kuin salkunhoitoon liittyvän toimeksiannon asiakkaan lukuun kyseiset yritykset toteuttavat seuraavat kyseiseen toimeksiantoon liittyvät toimet:

- a) sijoituspalveluyrityksen on viipymättä toimitettava asiakkaalle toimeksiannon toteuttamista koskevat olennaiset tiedot pysyvällä välineellä;
- b) yksityisasiakkaan tapauksessa sijoituspalveluyrityksen on lähetettävä kyseiselle asiakkaalle pysyvällä välineellä ilmoitus, jossa vahvistetaan toimeksiannon toteuttaminen, mahdollisimman pian mutta viimeistään toimeksiannon toteutuspäivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä tai, jos sijoituspalveluyritys saa vahvistuksen kolmannelta osapuolelta, viimeistään kyseisen vahvistuksen vastaanottamista seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Edellä olevaa b alakohtaa ei sovelleta, kun kyseinen vahvistus sisältää samat tiedot kuin vahvistus, joka jonkin toisen henkilön on viipymättä lähetettävä yksityisasiakkaalle.

Edellä olevaa a ja b alakohtaa ei sovelleta, kun asiakkaan lukuun toteutetut toimeksiannot liittyvät kyseisten asiakkaiden kanssa tehtyjä kiinnelainsopimuksia rahoittaviin joukkovelkakirjoihin, jolloin liiketoimesta raportoidaan samaan aikaan kiinnelain ehtojen tiedoksiantamisen kanssa, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa toimeksiannon toteuttamisesta.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset antavat asiakkaalle tämän pyytäessä tiedot siitä, missä vaiheessa kyseisen asiakkaan toimeksiannon toteuttaminen on.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun kyseessä ovat yksityisasiakkaiden toimeksiannot, jotka liittyvät yhteissijoitusyrityksessä oleviin osuuksiin ja jotka toteutetaan säännöllisin väliajoin, sijoituspalveluyritykset joko toimivat 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla tai antavat kyseisistä toimeksiantoista yksityisasiakkaalle 4 kohdassa luetellut tiedot vähintään kerran kuudessa kuukaudessa.

4. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot soveltuvin osin ja tarvittaessa asetuksen (EY) N:o 1287/2006 liitteessä I olevan 1 taulukon mukaisesti:

- a) raportoivan sijoituspalveluyrityksen tunnistetiedot;

- b) asiakkaan nimi tai muut yksilöintitiedot;
- c) kaupankäyntipäivä;
- d) kaupan ajankohta;
- e) toimeksiannon tyyppi;
- f) paikan tunnistetiedot;
- g) rahoitusvälineen tunnistetiedot;
- h) osta/myy-indikaattori;
- i) toimeksiannon luonne, jos muu kuin osta/myy;
- j) määrä;
- k) yksikköhinta;
- l) kokonaissuoritus;
- m) veloitettujen palkkioiden ja kustannusten kokonaismäärä sekä palkkio- ja kustannuskohtainen erittely, jos asiakas sitä pyytää;
- n) liiketoimen suoritukseen liittyvät asiakkaan veloitteet, joihin kuuluvat muun muassa maksu- ja toimitusmääräajat, sekä asianmukaiset tilitiedot, jos kyseisiä tietoja ja veloitteita ei ole aikaisemmin ilmoitettu asiakkaalle;
- o) jos asiakkaan vastapuolena on sijoituspalveluyritys itse, sijoituspalveluyrityksen ryhmään kuuluva henkilö tai sijoituspalveluyrityksen toinen asiakas, ilmoitus tästä, paitsi silloin kun toimeksianto on toteutettu kaupankäyntijärjestelmässä, joka edesauttaa anonyymia kaupankäyntiä.

Sovellettaessa k alakohtaa sijoituspalveluyritys voi ilmoittaa asiakkaalle kunkin erän hinnan tai erien keskihinnan, kun toimeksianto toteutetaan erissä. Jos sijoituspalveluyritys ilmoittaa keskihinnan, sen on annettava yksityisasiakkaalle pyynnöstä sellaiset tiedot kunkin erän hinnasta.

5. Sijoituspalveluyritys voi antaa asiakkaalle 4 kohdassa tarkoitettut tiedot käyttämällä vakiokoodeja, jos se antaa myös käytettyjen koodien selitykset.

41 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 8 kohta)

Salkunhoitoon liittyvä raportointivelvollisuus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että salkunhoitopalvelua asiakkaille tarjoavat sijoituspalveluyritykset toimittavat kullekin tällaiselle asiakkaalle pysyvällä välineellä säännöllisin väliajoin raportin kyseisen asiakkaan lukuun toteutetuista salkunhoitotoimista, ellei toinen henkilö anna tällaista raporttia.

2. Kun kyseessä on yksityisasiakas, 1 kohdassa edellytetyt säännöllisin väliajoin toimitettavan raportin on sisällettävä seuraavat tiedot soveltuvin osin:

- a) sijoituspalveluyrityksen nimi;
- b) yksityisasiakkaan tilin nimi tai muu tunniste;
- c) salkun sisältöä ja arvostusta koskeva selvitys, joka sisältää muun muassa tiedot kustakin hallussa pidetystä rahoitusvälineestä, sen markkina-arvosta tai sen käyvästä arvosta, jos markkina-arvoa ei ole saatavissa, käteisvaroista raportointijakson alussa ja lopussa sekä salkun tuotto- tai arvonkehityksestä raportointijakson aikana;
- d) raportointijakson aikana aiheutuneiden maksujen ja kulujen kokonaismäärää koskeva selvitys, jossa on vähintään eritelty salkunhoitomaksujen kokonaismäärä ja toteuttamiseen liittyvien kustannusten kokonaismäärä ja joka sisältää tarvittaessa myös maininnan siitä, että tarkempi erittely toimitetaan pyynnöstä;
- e) vertailu, jossa raportointijakson tuotto- tai arvonkehitystä verrataan sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan kesken mahdollisesti sovitun sijoituksen tuotto- tai arvonkehitystä kuvaavaan vertailuarvoon;
- f) raportointijakson aikana saatujen asiakkaan salkkuun liittyvien osinkojen, korkojen ja muiden maksujen kokonaismäärä;
- g) tiedot muista yhtiötoimenpiteistä, jotka antavat salkkuun sisältyviin rahoitusvälineisiin liittyviä oikeuksia;
- h) kustakin raportointijaksolla toteutetusta liiketoimesta soveltuvin osin tiedot, joihin viitataan 40 artiklan 4 kohdan c–l alakohdassa, ellei asiakas halua saada tietoja toteutetuista liiketoimista liiketoimikohtaisesti, jolloin sovelletaan tämän artiklan 4 kohtaa.

3. Kun kyseessä ovat yksityisasiakkaat, edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettu säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava 6 kuukauden välein, paitsi seuraavissa tapauksissa:

- a) jos asiakas pyytää, säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava 3 kuukauden välein;
- b) kun sovelletaan 4 kohtaa, säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava vähintään kerran 12 kuukaudessa;
- c) jos sijoituspalveluyrityksen ja yksityisasiakkaan välillä salkunhoitopalvelusta tehdyssä sopimuksessa sallitaan vipuvaikutukseen perustuva salkku, säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava vähintään kerran kuukaudessa.

Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava yksityisasiakkaille, että näillä on oikeus esittää a alakohdassa tarkoitettu pyyntö.

Sen sijaan b alakohdassa tarkoitettua poikkeusta ei sovelleta, jos liiketoimi liittyy rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdan c alakohdan

soveltamisalaan tai kyseisen direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdan soveltamisalaan.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että silloin kun asiakas haluaa tiedot toteutetuista liiketoimista liiketoimikohtaisesti, sijoituspalveluyritykset toimittavat kyseiselle asiakkaalle toteutettua liiketoimintaa koskevat olennaiset tiedot pysyvällä välineellä viipymättä sen jälkeen kun salkunhoitaja on toteuttanut liiketoimen.

Jos kyseessä on yksityisasiakas, sijoituspalveluyrityksen on lähetettävä kyseiselle asiakkaalle ilmoitus, jossa vahvistetaan toimeksiannon toteuttaminen ja joka sisältää 40 artiklan 4 kohdassa mainitut tiedot, viimeistään toimeksiannon toteutuspäivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä tai, jos sijoituspalveluyritys saa vahvistuksen kolmannelta osapuolelta, viimeistään kyseisen vahvistuksen vastaanottamista seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Edellä olevaa toista alakohtaa ei sovelleta, jos kyseinen vahvistus sisältäisi samat tiedot kuin vahvistus, joka jonkin toisen henkilön on viipymättä lähetettävä yksityisasiakkaalle.

42 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 8 kohta)

Raportointia koskevat lisävaatimukset tilanteessa, jossa salkunhoitoon kuuluu ehdollisia vastuuta koskevia liiketoimia

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos sijoituspalveluyritykset toteuttavat yksityisasiakkaille sellaisia salkunhoitoon liittyviä liiketoimia tai hoitavat sellaisia yksityisasiakastilejä, joihin sisältyy avoin kattamaton positio ehdollista vastuuta koskevassa liiketoimessa, ne ilmoittavat yksityisasiakkaalle myös kaikista tappioista, jotka ylittävät asiakkaan ja yrityksen ennalta sopiman enimmäismäärän, viimeistään sen arkipäivän päättyessä, jona enimmäismäärä ylitettiin, tai jos ylitys tapahtui muuna kuin arkipäivänä, viimeistään kyseistä päivää seuraavan ensimmäisen arkipäivän päättyessä.

43 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 8 kohta)

Asiakkaan rahoitusvälineitä tai varoja koskevat raportit

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sellaiset sijoituspalveluyritykset, joilla on hallussaan asiakkaiden rahoitusvälineitä tai varoja, toimittavat vähintään kerran vuodessa kullekin sellaiselle asiakkaalleen, jonka rahoitusvälineitä tai varoja niillä on hallussaan, pysyvällä välineellä raportin kyseisistä rahoitusvälineistä tai varoista, ellei tällaisia tietoja ole annettu jossakin muussa säännöllisesti toimitettavassa raportissa.

Edellä olevaa ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta direktiivin 2000/12/EY mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin niiden hallussa olevien kyseisessä direktiivissä tarkoitettujen talletusten osalta.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun asiakasvarojen koskevan raportin on sisällettävä seuraavat tiedot:

- yksityiskohtaiset tiedot kaikista rahoitusvälineistä tai varoista, jotka ovat sijoituspalveluyrityksen hallussa asiakkaan lukuun raportointijakson lopussa;
- tiedot siitä, missä määrin asiakkaan rahoitusvälineitä tai asiakasvaroja on mahdollisesti käytetty arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin;
- tiedot siitä, missä määrin asiakkaalle on mahdollisesti kertynyt etua osallistumisesta arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin, sekä kyseisen edun kertymisperusteista.

Jos asiakkaan salkkuun sisältyy yhden tai useamman vielä suorittamatta olevan liiketoimen tuotto, a alakohdassa tarkoitetut tiedot voivat perustua joko kaupantekopäivään tai suorituspäivään edellyttäen, että kaikilla tällaisilla raporttiin sisältyvillä tiedoilla on johdonmukaisesti sama perusta.

3. Jäsenvaltioiden on annettava sellaisille sijoituspalveluyrityksille, jotka pitävät hallussaan rahoitusvälineitä tai varoja asiakkaan lukuun tai jotka tarjoavat asiakkaalle salkunhoitopalveluja, lupa sisällyttää 1 kohdassa tarkoitettu asiakasvarojen koskeva raportti sellaiseen säännöllisesti toimitettavaan raporttiin, jonka se antaa kyseiselle asiakkaalle 41 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

5 JAKSO

Paras toteutus

44 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohta ja 19 artiklan 1 kohta)

Parasta toteutusta koskevat kriteerit

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat asiakastoimeksiantoja toteuttaessaan huomioon seuraavat kriteerit määrittäessään direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohdassa lueteltujen tekijöiden tärkeysjärjestyssä:

- asiakkaan ominaispiirteet, asiakkaan luokittelu yksityiseksi tai ammattimaiseksi mukaan luettuna;
- asiakastoimeksiannon ominaispiirteet;
- toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet;
- niiden toteuttamiskaikojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Tässä artiklassa ja 46 artiklassa 'toteuttamiskaikalla' tarkoitetaan säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, kauppojen sisäistä toteuttajaa, markkinatakaajaa tai muuta likviditeetin tarjoajaa tai yhteisöä, joka vastaa kolmannessa maassa vastaavanlaisesta toiminnasta kuin jokin edellä mainituista.

2. Sijoituspalveluyritys täyttää sille direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohdasta johtuvan velvoitteen, jonka mukaan sen

on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, siltä osin kuin se toteuttaa toimeksiannon tai toimeksiannon tietyn osan asiakkaan erityisohjeiden perusteella, jotka koskevat toimeksiantoa tai sen tiettyä osaa.

3. Kun sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannon yksityisasiakkaan lukuun, paras mahdollinen tulos määräytyy kokonaisuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, joiden on sisällettävä kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvat kustannukset, joihin kuuluvat toteuttamiskaikan maksut, selvitys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille osapuolille suoritettavat maksut.

Jotta voidaan saavuttaa paras toteutus silloin, kun useampi kuin yksi paikka kilpailee rahoitusvälineitä koskevan toimeksiannon toteuttamisesta, ja arvioida ja verrata tuloksia, jotka saavutettaisiin asiakkaan kannalta toteuttamalla toimeksianto kussakin sellaisessa sijoituspalveluyrityksen toteuttamispolitiikan mukaisessa toteuttamiskaikassa, joka pystyy toteuttamaan kyseisen toimeksiannon, arvioinnissa on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen omat palkkiot ja maksut, jotka se veloittaa toimeksiannon toteuttamisesta kussakin näistä toteuttamiskaikoista.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, ettei sijoituspalveluyritysten palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö aiheuta syrjintää toteuttamiskaikojen kesken.

5. Komissio antaa ennen 1 päivää marraskuuta 2008 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää tiedot eri toteuttamiskaikojen toteutustoiminnan laatua koskevien tietojen saatavuudesta, vertailukelpoisuudesta ja koontamisesta.

45 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 1 kohta)

Sijoituspalveluyrityksen velvoite toimia asiakkaan etujen mukaisesti sen tarjotessa salkunhoitoa tai toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat salkunhoitopalvelua tarjotessaan direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 1 kohdasta johtuvaa velvoitetta toimia asiakkaansa etujen mukaisesti antaessaan muiden yhteisöjen toteutettavaksi toimeksiannot, jotka ovat seurausta sijoituspalveluyrityksen tekemästä päätöksestä käydä kauppaa rahoitusvälineillä asiakkaan lukuun.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalvelua tarjotessaan direktiivin 2004/39/EY 19 artiklan 1 kohdasta johtuvaa velvoitetta toimia asiakkaansa etujen mukaisesti välittäessään asiakastoimeksiantoja toisille yhteisöille toteutusta varten.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat 4–6 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet 1 tai 2 kohdan säännösten noudattamiseksi.

4. Sijoituspalveluyritysten on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, kun otetaan huomioon direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut seikat. Näiden seikkojen suhteellinen merkitys on määritettävä viittaamalla 44 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin kriteereihin ja yksityisasiakkaiden osalta 44 artiklan 3 kohdassa vahvistettuun vaatimukseen.

Sijoituspalveluyritys täyttää 1 tai 2 kohdasta johtuvan veloitteensa eikä sen edellytetä toteuttavan tässä kohdassa mainittuja toimenpiteitä silloin, kun se noudattaa asiakkaan erityisohjeita antaessaan tai välittäessään toimeksiannon toisen yhteisön toteutettavaksi.

5. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön sellaiset toimintaperiaatteet ja sovellettava niitä, joiden avulla ne voivat noudattaa 4 kohdasta johtuvaa veloitetta. Toimintaperiaatteissa on ilmoitettava jokaisen rahoitusvälinelajin osalta yhteisöt, joille toimeksiannot annetaan tai joille sijoituspalveluyritys välittää toimeksiantoja toteutettavaksi. Kyseisillä yhteisöillä on oltava toteuttamisjärjestelyt, joiden avulla sijoituspalveluyritys pystyy noudattamaan tästä artiklasta johtuvia veloitteitaan antaessaan tai välittäessään toimeksiantoja kyseisen yhteisön toteutettavaksi.

Sijoituspalveluyritysten on annettava asianmukaiset tiedot asiakkailleen tämän kohdan mukaisesti käyttöön otetuista toimintaperiaatteista.

6. Sijoituspalveluyritysten on seurattava säännöllisesti 5 kohdan mukaisesti käyttöön otettujen toimintaperiaatteidensa tehokkuutta ja erityisesti toimintaperiaatteissa mainittujen yhteisöjen toteutuksen laatua sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet.

Lisäksi sijoituspalveluyritysten on tarkistettava toimintaperiaatteensa vuosittain. Periaatteita on tarkistettava myös aina silloin, kun esiintyy olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat yrityksen kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen.

7. Tätä artiklaa ei sovelleta silloin, kun salkunhoitopalveluja ja/ tai toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalveluja tarjoava sijoituspalveluyritys myös toteuttaa saadut toimeksiannot tai päätökset käydä kauppaa asiakkaan salkun lukuun. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan direktiivin 2004/39/EY 21 artiklaa.

46 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 3 ja 4 kohta)

Toimeksiantojen toteuttamispolitiikka

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset arvioivat direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 2 kohdan nojalla käyttöön ottamansa toteuttamispolitiikan vuosittain samoin kuin toimeksiantojen toteuttamisjärjestelynsä.

Tällainen arviointi on tehtävä myös aina silloin, kun tapahtuu olennainen muutos, joka vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen kykyyn toteuttaa myös vastaisuudessa asiakastoimeksiannot toteuttamispolitiikkansa mukaisilla toteuttamispaikoilla

johdonmukaisesti siten, että päästään asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

2. Sijoituspalveluyritysten on annettava toteuttamispolitiikkaan yksityisasiakkaille seuraavat tiedot hyvissä ajoin ennen palvelun tarjoamista:

- a) selvitys siitä, millaiseen tärkeysjärjestykseen sijoituspalveluyritys asettaa direktiivin 2004/39/EY 21 artiklan 1 kohdassa mainitut tekijät 44 artiklan 1 kohdassa esitettyjen kriteerien perusteella, tai siitä, mitä menettelyä noudattaen se määrittää kyseisten tekijöiden tärkeysjärjestyksen;
- b) luettelo toteuttamispaikoista, joita sijoituspalveluyritys käyttää merkittävässä määrin täyttäessään veloitettaan, jonka mukaan sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet toteuttaakseen asiakastoimeksiannot johdonmukaisesti siten, että saavutetaan asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos;
- c) selkeä ja selvästi havaittavissa oleva varoitus siitä, että asiakkaan mahdollisesti antamat erityisohjeet saattavat kyseisten ohjeiden sisältämien tekijöiden osalta estää sijoituspalveluyritystä toteuttamasta toimenpiteitä, jotka se on suunnitellut ja ottanut osaksi toteuttamispolitiikkaansa voidakseen toteuttaa kyseiset toimeksiannot asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen takaavalla tavalla.

Kyseiset tiedot on annettava pysyvällä välineellä tai verkkosivuilla (kun niitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa täsmennetyt edellytykset täyttyvät.

6 JAKSO

Asiakastoimeksiantojen käsittely

47 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 22 artiklan 1 kohta ja 19 artiklan 1 kohta)

Yleiset periaatteet

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset täyttävät asiakastoimeksiantoja toteuttaessaan seuraavat edellytykset:

- a) sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että asiakkaiden lukuun toteutettut toimeksiannot kirjataan ja kohdennetaan viipymättä ja oikein;
- b) sijoituspalveluyritysten on toteutettava muutoin toisiaan vastaavat asiakastoimeksiannot järjestyksessä ja viipymättä, ellei tämä ole toimeksiannon ominaispiirteiden tai vallitsevien markkinaolosuhteiden kannalta epätarkoituksenmukaista tai ellei asiakkaan etu muuta vaadi;
- c) sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava yksityisasiakkaalle kaikista toimeksiantojen moitteettomaan toteuttamiseen mahdollisesti liittyvistä olennaisista ongelmista heti ongelman havaitsemisen jälkeen.

2. Kun sijoituspalveluyritys on vastuussa toteutetun toimeksiannon suorittamisen valvomisesta tai järjestämisestä, sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet varmistaakseen, että kaikki kyseisen toimeksiannon suorittamisen yhteydessä saadut asiakkaan rahoitusvälineet tai varat siirretään viipymättä ja oikein kunkin asianomaisen asiakkaan tilille.

3. Sijoituspalveluyritys ei saa käyttää väärin tietoja, jotka liittyvät toteutusta odottaviin asiakastoimeksiintoihin, ja sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen relevantteja henkilöitä käyttämästä väärin tällaisia tietoja.

48 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 22 artiklan 1 kohta ja 19 artiklan 1 kohta)

Toimeksiantojen yhdistäminen ja kohdentaminen

1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä sijoituspalveluyrityksiä toteuttamasta asiakastoimeksiantoa tai omaan lukuun toteutettavaa liiketoimea yhdessä toisen asiakastoimeksiannon kanssa paitsi silloin, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- on oltava epätodennäköistä, että toimeksiantojen ja liiketoimien yhdistäminen on kokonaistuloksen tasolla epäedullista jollekin niistä asiakkaista, joiden toimeksiannot on tarkoitus yhdistää;
- kullekin tällaiselle asiakkaalle on ilmoitettava, että yhdistäminen saattaa vaikuttaa epäedullisesti tiettyyn toimeksiintoon;
- käytössä on oltava toimeksiantojen kohdentamispolitiikka, jota on toteutettava tehokkaasti: kyseisellä politiikalla on säänneltävä riittävän tarkkaan se, miten yhdessä toteutetut toimeksiannot ja liiketoimet kohdennetaan tasapuolisesti, mukaan lukien se, miten toimeksiantojen määrä ja hinta vaikuttavat kohdentamiseen ja miten osittaista toteuttamista käsitellään.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun sijoituspalveluyritys yhdistää jonkin asiakastoimeksiannon yhden tai useamman muun asiakastoimeksiannon kanssa ja yhdistetty toimeksianto toteutetaan osittain, se kohdentaa asianomaiset kaupat toimeksiantojen kohdentamispolitiikkaansa noudattaen.

49 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 22 artiklan 1 kohta ja 19 artiklan 1 kohta)

Omaan lukuun toteutettavien toimeksiantojen yhdistäminen ja kohdentaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka ovat yhdistäneet omaan lukuun toteutettavia liiketoimia yhden tai useamman asiakastoimeksiannon kanssa, eivät kohdenna asianomaisia kauppia asiakkaan kannalta vahingollisella tavalla.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että silloin kun sijoituspalveluyritys yhdistää asiakastoimeksiannon liiketoimeen, jonka se toteuttaa omaan lukuunsa, ja tällainen yhdistetty toimeksianto toteutetaan osittain, kyseinen yritys kohdentaa asianomaiset kaupat siten, että asiakkaalla on etusija sijoituspalveluyritykseen nähden.

Jos sijoituspalveluyritys pystyy kuitenkin perustellusti osoittamaan, että se ei olisi ilman yhdistämistä voinut toteuttaa kyseistä toimeksiantoa yhtä edullisin ehdoin tai lainkaan, se saa kohdentaa omaan lukuun toteutetun liiketoimen suhteellisesti noudattaen 48 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua toimeksiantojen kohdentamispolitiikkaa.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset ottavat osana 48 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua toimeksiantojen kohdentamispolitiikkaa käyttöön menettelyt sen estämiseksi, että sellaiset omaan lukuun toteutetut liiketoimet, jotka toteutetaan yhdessä asiakastoimeksiantojen kanssa, kohdennetaan uudelleen asiakkaalle vahingollisella tavalla.

7 JAKSO

Hyväksyttävät vastapuolet

50 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan 3 kohta)

Hyväksyttävät vastapuolet

1. Jäsenvaltiot voivat pitää yritystä hyväksyttävänä vastapuolena, jos kyseinen yritys kuuluu sellaisten asiakkaiden ryhmään, jotka on direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan I jakson 1, 2 ja 3 mukaan katsottava ammattimaisiksi asiakkaiksi lukuun ottamatta sellaisia ryhmiä, jotka mainitaan nimenomaisesti kyseisen direktiivin 24 artiklan 2 kohdassa.

Jäsenvaltiot voivat lisäksi pyynnöstä pitää hyväksyttävänä vastapuolina sellaisten asiakkaiden ryhmään kuuluvia yrityksiä, jotka on direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan II jakson mukaan katsottava ammattimaisiksi asiakkaiksi. Kyseistä yritystä pidetään tällöin kuitenkin hyväksyttävänä vastapuolena vain sellaisissa palveluissa ja liiketoimissa, joiden osalta sitä voidaan pitää ammattimaisena asiakkaana.

2. Jos hyväksyttävä vastapuoli pyytää direktiivin 2004/39/EY 24 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla, että sitä käsitellään asiakkaana, jonka liiketoiminta sijoituspalveluyrityksen kanssa kuuluu kyseisen direktiivin 19, 21 ja 22 artiklan säännösten soveltamisalaan mutta ei nimenomaisesti pyydä, että sitä käsitellään yksityisasiakkaana, ja sijoituspalveluyritys hyväksyy tämän pyynnön, sijoituspalveluyrityksen on käsiteltävä kyseistä hyväksyttävää vastapuolta ammattimaisena asiakkaana.

Jos tällainen hyväksyttävä vastapuoli kuitenkin nimenomaisesti pyytää, että sitä käsitellään yksityisasiakkaana, sovelletaan direktiivin 2004/39/EY liitteessä II olevan I jakson toiseen, kolmanteen ja neljänteen kohtaan sisältyviä säännöksiä, jotka koskevat pyyntöä käsitelystä ei-ammattimaisena asiakkaana.

8 JAKSO

Tietojen säilyttäminen

51 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 13 artiklan 6 kohta)

Tietojen säilyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset säilyttävät kaikki direktiivin 2004/39/EY ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden nojalla vaaditut tiedot vähintään viiden vuoden ajan.

Lisäksi tiedot, jotka koskevat palvelusopimukseen perustuvia, sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan oikeuksia ja velvoitteita tai ehtoja, joiden mukaisesti sijoituspalveluyritys tarjoaa palveluja asiakkaalle, on säilytettävä vähintään asiakassuhteen keston ajan.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin poikkeustapauksissa edellyttää, että sijoituspalveluyritykset säilyttävät jotkin tai kaikki edellä mainituista tiedoista sellaisen edellä mainittuja ajanjaksoja pidemmän ajanjakson ajan kuin rahoitusvälineen tai liiketoimen luonteen vuoksi on perusteltua, jos tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että kyseinen viranomainen voi hoitaa valvontatehtäviään direktiivin 2004/39/EY mukaisesti.

Jäsenvaltiot tai toimivaltaiset viranomaiset voivat sijoituspalveluyrityksen toimiluvan voimassaolon päättymisen jälkeen edellyttää, että sijoituspalveluyritys säilyttää tietoja ensimmäisessä kohdassa tarkoitettusta viiden vuoden jaksosta vielä jäljellä olevan ajan.

2. Tiedot on säilytettävä välineellä, joka mahdollistaa tietojen säilyttämisen siten, että toimivaltainen viranomainen saa ne käyttöönsä myös vastaisuudessa, ja sellaisessa muodossa sekä sellaisella tavalla, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) toimivaltaisen viranomaisen on voitava päästä tietoihin nopeasti ja todentaa kaikki kunkin liiketoimen käsitellyn keskeiset vaiheet;
- b) oikaisu tai muut muutokset sekä säilytettyjen tietojen sisältö ennen tällaisia oikaisuja tai muita muutoksia on voitava selvittää helposti;
- c) tietoja ei voida muutoin manipuloida eikä muuttaa.

3. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laadittava luettelo tiedoista, jotka sijoituspalveluyrityksen edellytetään vähintään säilyttävän direktiivin 2004/39/EY ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden noudattamiseksi, ja ylläpidettävä kyseistä luetteloa.

4. Tietojen säilyttämistä koskevat direktiivin 2004/39/EY sekä tämän direktiivin mukaiset velvoitteet eivät rajoita jäsenvaltioiden oikeutta asettaa sijoituspalveluyrityksille velvoitteita, jotka

koskevat asiakastoimeksiantoihin liittyvien puhelinkeskustelujen tai niihin liittyvän sähköisen viestinnän tallentamista.

5. Komission on ennen 31 päivää joulukuuta 2009 raportoitava Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitean kanssa käytyjen keskustelujen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle siitä, ovatko 4 kohdan säännökset edelleen asianmukaisia.

9 JAKSO

Direktiivissä 2004/39/EY määritellyt käsitteet

52 artikla

(Direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta)

Sijoitusneuvonta

Sovellettaessa direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohtaan sisältyvää 'sijoitusneuvonnan' määritelmää yksilöllisellä suosituksella tarkoitetaan suositusta, joka annetaan henkilölle tämän toimiessa sijoittajana tai potentiaalisena sijoittajana tai sijoittajan tai potentiaalisen sijoittajan asiamiehenä.

Suositus on esitettävä kyseiselle henkilölle soveltavana tai sen on oltava sellainen, että siinä on otettu huomioon kyseisen henkilön yksilölliset olosuhteet, ja siinä on suositeltava jonkin seuraavassa mainittuihin ryhmiin kuuluvan toimenpiteen toteuttamista:

- a) tietyn rahoitusvälineen myymistä, ostamista, merkitsemistä, vaihtamista, lunastamista, hallussapitoa tai tällaiseen rahoitusvälineeseen liittyvän merkintäsitoumuksen antamista;
- b) tietyn rahoitusvälineen antaman, rahoitusvälineen osto-, myynti-, merkitsemis-, vaihtamis- tai lunastusoikeuden käyttämistä tai käyttämättä jättämistä.

Suositus ei ole yksilöllinen, jos se on annettu vain jakelukanavien kautta tai yleisöä varten.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

53 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2007. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä marraskuuta 2007.

3. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltiot säätävät siitä, miten viittaukset tehdään.

55 artikla

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

54 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 10 päivänä elokuuta 2006.

Komission puolesta

Charlie McCREEVY

Komission jäsen
